

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 13499

VAYSRUSISHE FOLKSMAYSES

Leib Kvitko

.

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

9780657134990T.PS

THE STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY PROVIDES
ON-DEMAND REPRINTS OF MODERN YIDDISH LITERATURE

ORDERS MAY BE PLACED BY PHONE AT (413) 256-4900 X155; BY FAX AT
(413) 256-4700; BY E-MAIL AT ORDERS@BIKHER.ORG; OR BY MAIL AT
NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER, 1021 WEST STREET,
AMHERST, MA 01002-3375 U.S.A.

©1999 NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust

Arie & Ida Crown Memorial

The Seymour Grubman Family

David and Barbara B. Hirschhorn Foundation

Max Palevsky

Robert Price

Righteous Persons Foundation

Lief D. Rosenblatt

Sarah and Ben Torchinsky

Harry and Jeanette Weinberg Foundation

AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE

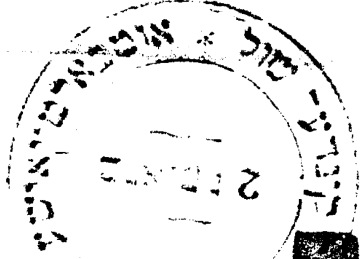
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional
symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our
colophon comes from a design by the noted artist
Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

BOOK DESIGN BY PAUL BACON

PRINTED IN THE U.S.A. ON ACID-FREE PAPER

המשרד לביטחון המדינה

משרד המשפטים

ווייסרוסישע פאלקמאייסעס

פון ווייסרוסיש

ר. קוויטקא

ר. ס. פ. ס. ר.

ארויסגעגעבן פון דער אידישער סעקציע נאם קאמיטאט פאר פאלקמאייסעס

1 9 2 3

PRINTED IN U.S.A.

הילע און צייכענונגען
פון
לייסיצקי

ברויט

דער סטאַראַסטע האָט געטריבן זיין אייניקל אין שטאָט אַריין.

„אַ, די נעשאַמע זאָל פון דיר אַרויס!“ האָט אונטער-געברומט אונטערן נאָז דאָס אייניקל.

נאָר ווילנדיק ניט ווילנדיק, האָט ער געמוזט פאַלגן. ער האָט איבער דער פלייצע פאַרוואַרפן דאָס זעקעלע מיט ברויט און זיך געלאָזט אין חעג אַריין.

גאַנץ פרי, קילבלעך, גיין איז ניט שווער. נאָר שפעטער, באַטאָג, האָט די זון גענומען באַקן, די פיס אָנגעהויבן היי טאָן, און דאָס שטריקל פון זעקעלע ברויט רייבט דעם אַקסל, רייבט.

און דאָס איז שוין אַ קלאַל: אין חעג, אַז מען טראָגט עפעס, איז פונאַנהייב נישקאַשע, נאָר וואָס הייטער ווערט פון יעדער פונט אַ פּוּד.

וואַרפט ס'אייניקל דאָס זעקעלע פון איין אַקסל אַפן צווייטן, נאָר וואָס? ווער? – ס'העלפט ניט, ניט אויסצו-האַלטן!

„אַ, דער רואַך זאָל דורך נעמען! שעלט דאָס אייניקל, איך שלעפּ זיך קוים אַליין, דאַרף איך נאָך דאָס ברויט אָף זיך!“

„ניט דו טראַגסט מיך, נאָר איך טראַג דיך“ האָט זיך
דאָס ברויט אָנגערופן.
די ווערטער האָבן אים אַזוי צערייצט געמאַכט, אַז ער
האָט זיך אַפּילע ניט פאַרווּנדערט, וואָס דאָס ברויט האָט
באַקומען לאַשן.
„אַזוי!?! האָט ער אויסגעשריגן, ניט גענוג, וואָס דו
ליגסט מיר אָף די פלייצעס, רעדסטו מיר נאָך אַפּצעלאַ-
כעס! אָט וועלן מיר זען, ווער וועמען עס טראַגט!“
און טוט אַ שמיץ אַזעק דאָס זעקל פון זיך און פאַר
גרויס קאַס אָנגעהויבן גיכער שפּאַנען.
לאַנג נאָך איז ער אַזוי געגאַנגען, נאָר וואָס הייטער,
אַלץ עפּטער זיך צוגעזעצט, עפּטער זיך אַפּגערוט, עפּטער
אַפּגעשפיגן.
און ניט דערוואַרטנדיק ביז אַוונט, האָט ער אַ קרעטשמע
דערזען, זיך זייער דערפרייט און זיך געלאָזט אַהין.
דאָרטן, אין קרעטשמע, האָט ער פון דער קעשענע
אַרויסבאַקומען אַ בייטעלע, אַרויסגעטרייסלט פון דעם אַ
גילדן און געקויפט פאַר אים אַ שטיקל ברויט; האָט ער
ערשט פאַרשטאַנען, ווער וועמען האָט געטראַגן – צי ער
דאָס ברויט, צי דאָס ברויט אים.

צוויי פרעסט

צוויי פרעסט האָבן שפּאַצירט איבערן פעלד, צוויי ברי-
דער: פּראָסט בלויע-נאַז און פּראָסט רויטע-נאַז.
פּריי האָבן זיי אַרומגעיאָגט אינדרויסן, פאַר קיינעם
קיין מוירע ניט, אַלעמען אָנגעשראַקן - העפקערן לעוואָ-
נע האָט אין הימל געשיינט. טויזנטער שטערן האָבן גע-
ברענט מיט בלויע, רויטליכע פייערלעך, געציטערט און
געמינעט זיך, און אַף דער ערד האָבן געבליצלט מיליאָנען
שנייעלעך פאַר דער לעוואָנע. טאַקע נאָר די פרעסט אליין
האָבן זיך געקוקט מיט דער שיינקייט פון דער לויטערער
נאַכט. זיי האָבן געהוילעט, זיך גערופּן, איבערגערופּן, גע-
שפרונגען פון איין בוים אַפּן צווייטן, פון דאָך אַף דאָך,
פון פּלויט אַף פּלויט, ווי מיט אַזוינע העמערלעך געקלאַפּט,
נאָכגעקוקט, צי די בריקן אַף די אַזערעס און טייכלעך זיינען
פעסט געמאַכט, צי די טירן זיינען גוט פאַרהאַקט - נאָך
אַלץ האָבן זיי נאָכגעקוקט און אומעטום אויסגעווען.
און די פרעסט-ברידער האָבן געלויבט איינער דעם צוויי-
טן, און איינער דעם צווייטן אָנגערופּן גיבער.
אינדערפרי, די מענטשן שטייען אויף, פון קוימענעס
די רויכן הויבן זיך סטופּעסווייז.

דער פויער דארף אין וואלד נאך האלץ פארן אף
ארבעט צו דער מיל -

חייניק האט א מענטש צו טאן?

דער פויער טוט אן די קארטענע זאקן, וויקלט זיי
ארום מיט קארטלעך, אף די קארטלעך - אָנעטשעס, און
שנירט פעסט ארום די פיס מיט די לאַפטעסשנירלעך, ער
וואַרפט אף זיך אַרויף דעם פעלץ און ציט נאך אַרויף אף
אים אן אַרמיאַק, טיף איבער די אויערן דאָס היטל, גענו-
מען די הענטשקעס, די האַק, איינגעשפּאַנט דאָס פּערדל,
און זיך אַוועקגעלאָזט צום וואַלד.

לאַנגע שורעס פּורלעך איבער די וועגן זיך געלאָזט.
די שליטנס קריצן, פון פּערדלעך זעצט די פּאַרע, און
אונטער פּריצישע פּערדבוּיגנס קלינגען גלעקלעך.

האַט זיך די פּרעסט פּאַרגלוסט אַ ווערטל צו טאן מיט די
האַפּעריגע לייט, וואָס האָבן זיך איינגעשטעלט אין אַזאַ
קעלט די נאָז באַחייזן.

איז איין פּראָסט, בלויע-נאָז, אַוועקנאָך דעם פּאַרעץ,
און דער צווייטער, רויטע-נאָז, נאָך די פּויערים אַוועק.

וואַרעם איז דער פּאַרעץ אָנגעטאָן, איינגעהילט אין אַ
טולופ, די פיס אין פּוישטן באַהאַלטן און נאָך פּונאוּיבן זיי
צוגעדעקט מיט אַ בערישער פעל.

לאַנג האָט זיך פּראָסט בלויע-נאָז געיאָגט נאָך אים,
לאַנג, און אים דעריאָגט. ראיז דעם פּאַרעץ אַרונטערגע-
קראַכן אונטערן טולופ און זיך אַ נעם געטאָן קנייפן דעם
געהויבענעם האַר.

דער פּאָרעץ האָט זיך אויפגעכאַפּט, זיך אָפּן פּורמאַן
צעשריגן, ריזאַל גיכער טרייבן די פּערד. לעבעדיקער לויפן
די פּערד. ס'פּרירן די פּריצישע פּיס. דער קאַלנער פּון טולופ
וואַקסט אַרום מיט ווייטן שניי. די וואַנצעס און די באַרד
זיינען אויך ווייט געוואָרן. קוים-קוים איז דער פּאָרעץ
דערפּאָרן צו זיינע וואַרעמע כאַדאַרים.

„דער רואַך זאָל אים נעמען, דעם פּראַסטו! האָט דער
פּאָרעץ אויסגעשאַסן, ווען ער איז אין שטוב אַריין.
און דער פּראַסט בלויז-נאָו האָט זיך נאָר צעלאַכט און

איז אוועק זיך ווערטלען מיט אַנדערע דורכפּאַרער.
דעם פּראַסט רויטע-נאָו איז עס שוין ניט אַזוי גלאַט
אַפּגעגאַן. ניט אַזוי גרינג איז געווען איינבײסן די פּויערים,
כאַטש זיי האָבן ניט געטראָגן קיין טולופּעס און ניט קיין
וואַרעמע פּוישטן. דער פּראַסט האָט זיך געיאָגט נאָך זיי
קימאַט אַ וויאָרסט, און אַנגעיאָגט, און זיך אַ נעם געטאַן צו
די פּויערשע ביינער.

„אַך, ברענען זאָלסטו!“ האָט דער פּויער אַ שעלט געטאַן,
איז אַראָפּ פּון וואַגן, אַ הוק געטאַן אָפּן פּערדל. ס'פּערדל
לויפט דריבנעם געלאַף, און דער פּויער לויפט נאָך, טופּעט
מיט די פּיס, שפּרינגט אונטער, און פּאַטשט זיך מיט די
הענט אין די אַקסל.

דעם פּראַסט האָט אַזש אַ שווייס באַשלאָגן, ר'האַט זיך
קוים אַרויסגעדרײט פּון פּויערס הענט.
אַז דעם פּויער איז גוט וואַרעם געוואָרן, איז ער צוריק
אָפּן וואַגן אַרויף, אַנגעקלאַפּט אַ ליולקע און שוין פּאַרגעסן
גאָר, אַז ס'איז ביקלאַל פּאַראַן אַ פּראַסט אָף דער וועלט.

„טאַרט, ברודערל, טראַכט פראַסט רויטע-נאַז, כוועל
זיך נאָך דערקלויבן צו דיר אין חאַלדו!“

לאַזט ער איבער דעם פויער, יאָגט אים אַריבער, לויפט
אָוועק אין חאַלד, זעצט זיך אונטער אַ יאָלקע און וואַרט
אַפן פויער. אָט איז שוין דער פויער געקומען. ער האָט
אויסגעשפּאַנט זיין פערדל און אויפגעהאַנגען פאַר אים אַ
טאַרבע מיט אַוברעק.

איז בעשאַס דער פויער גיט אַזוי דעם פערדל אַוברעק
און רוימט אויף דעם שליטן, שפּרינגט אַרויס דער פראַסט
פון אונטערן בוים און לאַזט זיך אַפן פויער.
נאָר אַז ער האָט באַ אים אין די הענט דערזען אַ האַק,
האַט פראַסט אַפגעשפרונגען און גיך אַרונטער צוויק אונט-
טער דער יאָלקע.

זיצט פראַסט רויטע-נאַז אונטערן בוים און קלערט און
טראַכט, וויאָזוי דערקלויבט מען זיך צום פויער.

און דער פויער דערווייל מיט דער האַק האָט זיך אַ נעם
געטאָן צווייגן האַקן, ס'איז אים אַזש הייס געוואָרן. האָט
ער אַראָפגעוואָרפן פון זיך דעם אַרמיאַק און דעם פעלק, און
דאָס היטל פון די אויערן אַפן האַלז און אַקן אַראָפּ. דער
פראַסט איז פאַר פאַרדראָס שיר צעפיקעט געוואָרן. הער
נאָר! דער פויער מאַכט דאָך כויעק פון איטו

נאָר, אָט! אים איז עפעס אַ געדאַנק איינגעפאַלן, ער
האַט זיך אַזש דערפרייט דערפון, דער פראַסט. ר'האַט זיך
פאַרגאַנחעט און זיך אָוועקגעזעצט אַפן פויערס וואַרעמען
פעלק, איז אין אַרבל אַריין און אונטערן קאַלנער, זיצט און
לאַכט פונם פויער:

„אָט, ברודערל, העסטו קריגן אַ מאַטאַנע!“ טראַכט
זיך אַזוי דער פּראָסט, און האָט זיך ברייטלעך צעלייגט אָפּן
פעלץ, חי באַ זיך אין שטוב, און זיך אַ נעם געטאָן אויסנייען
די וואָל פון פעלץ מיט וויסע פעדים. באלד איז דער פעלץ
געוואָרן ווייט ווי שניי.

דער פּויער האָט דערווייל זיין אַרבעט פאַרענדיקט און
זיך געקליבן אַהיים פאַרן, גייט ער דעם פעלץ נעמען.
„עהע, ברודער, ווי דו האָסט זיך עס צעלייגט אַביסל!
האָט דער פּויער אַ זאָג געטאָן, אַז ער האָט דערזען דעם
פאַרחייסטן פעלץ, צי ווילסטו שוין דאָ ניט איבערוויי-
טערן?“

און ער האָט דעם פעלץ גענומען אין איין האַנט, די
פּושעלע אין דער צווייטער און שמייסט, שמייסט איבער דעם
פּראָסטס וויסע פעדים! וואַרפט זיך דער פּראָסט אַהין,
אַהער, און דער פּויער שינדט און ברומט אונטער:
„אַזוי טו איך! אַזוי טו איך! מיין פעלץ! מיין פעלץ!“
איז דער פּראָסט אַרויסגעשפרונגען און אַנטלאָפּן.
פון דעמאָלט אָן גלוסט זיך שוין מער ניט דעם פּראָסט
אַפּטאָן שפּיצלעך אַ פּויער.

קלעזמער, קאָטערל און הינטל

אַמאָל-אַמאָל האָט אַ קלעזמער געלעבט. איז אים
אומעטיק געוואָרן אינדערהיים צו זיצן, האָט ער זיך באַ-
טראַכט - וועט זיך אַוועקלאָזן אַביסל איבער דער וועלט.
גייט ער זיך און גייט, לאַנד אויס לאַנד איין, לויפט אַ
הינטל אָן.

„וועהן גייסטו עס, גוטער מיינער?!"

„אַזוי, אין דער וועלט אַריין!"

„חיל איך אויך מיט דיר."

„קום."

גייען זיי און גייען, און אַ קאָטער קומט זיי אַקעגן.

„וועהן גייען עס לייט?"

„אַזוי, אין דער וועלט אַריין!"

„גיי איך אויך מיט אייך."

זיינען זיי אַזוי אינדרייען אַ גאַנצן טאָג געגאַנגען, און

עס נעמט שוין נאָכט ווערן, דערזעען זיי אין אַ זייט אַ

שטיבל, גייען זיי זיך אַריין, אָבער אין דעם שטיבל האָבן

טאַקע געוואוינט שרעטעלעך. אַביסל שפעטער קלאָפן זיי

אין די ווענטלעך:

„טוק-טוק, ווער איז געקומען אַטהער?"

„קאָטער און הינטל, און אליין דער קלעזמער אויך!“

קלאָפן זיי הידער:

„שפּיל אונז אַביסל, קלעזמער!“

נױ האָט ער גענומען שפּילן. טוט אַ ריר די סטרונעס—
ווי פון דער ערד וואַקסט אויס אַ בייגל, נאָך אַ ריר וואַקסט
אויס אַ לעקעך און דימאַנטן, בריליאַנטן, און אַלע גוטע
זאַכן.

נאָר אַז דער האָן האָט אַ קריי געטאָן, האָבן אַלע
שרעטעלעך דעם וועג גענומען.

מאָרגן אַפדערנאַכט—זיינען הידער דאָ:

„טוק-טוק, ווער איז געקומען אָטהער?“

„קאָטער און הינטל, און אליין דער קלעזמער אויך!“

„שפּיל אַביסל, קלעזמער!“

האָט ער הידער געשפּילט, און פון יעדער שפּיל פּאַלט
אַ שטערנדל, אַ פּערעלע, ביז דער האָן קרייט, און די
שרעטעלעך פאַרשווינדן. און העט שפּעטער, באַטאָג, קומט
אַן אַלטעטשקער און זאָגט צו זיי אַזוי:

„אַז די שרעטעלעך וועלן הידער קומען, זאָלט איר
בעטן באַ זיי דאָס שטיינדעלע, וואָס זיי עסן און טרינקען.“
דערנאָך נעמט דער אַלטעטשקער אַרויס אַ ביכעלע פון
קעשענע, שיינקט עס זיי און זאָגט הידער:

„הערט איר, אַז די שרעטעלעך וועלן אַנקומען, זאָלטו,
קלעזמער, שפּילן, און איר ביידע זאָלט די טיר דערווייל
פאַרשליסן. דערנאָך, אַז דער האָן העט נעמען קרייען,
וועלן זיי זיך באַ אייך בעטן, איר זאָלט זיי אַרויסלאָזן, זאָלט
איר זאָגן:

— גיט אונז דאָס שטיינדעלע, וואָס איר עסט און
טרינקט.

פאַרנאַכט קומען זיי טאַקע אָן.
„טוק-טוק, ווער איז דאָ?“
„קאַטער, הינטל, און אליין דער קלעזמער!“
„קלעזמער, שפּיל אַביסל!“
שפּילט ער.

איז ווי פריער: פון יעדער פיר מיטן שמיציק-פערעלעך
און שטערן און אַלע גוטע זאַכן.
דערחייל נעמען קאַטער און הינטל און באַוואַרענען

גוט, פאַרהאַקן די טיר.
באַלד טאַקע צעקרייען זיך די הענער, און די שרע-
טעלעך טוען זיך אַ וואַרף צו דער טיר — אוי! — גאַר פאַר-
האַקט און פאַרשלאָסן. בעטן זיי זיך:
„לאָזט אונז, לאָזט אונז אַרויס!“
„מירן לאָזן, גיט אונז פריער דאָס שטיינדל, וואָס איר
עסט און טרינקט.“

זעען שוין די שרעטעלעך, אַז אומזיסט דאָס בעטן,
נעמען זיי און גיבן אַדעק דאָס שטיינדעלע.
נו, האָט מען זיי אַרויסגעלאָזט.

זיינען אונזערע דריי אַרויסגעגאַן פון שטיבל און אָנ-
געקומען צום יאַם. האָט דאָרטן דער קלעזמער אַזוי
געזאָגט:

„שטיינדעלע, שטיינדעלע! כּוּחיל, מיר זאָלן האָבן די
שענסטע שטוב און די שענסטע קליידער, שענער פון גחירס.“
איז עס טאַקע די מינוט געוואָרן.

חיי דער גחיר האָט דאָס פּונחייטן דערזען, האָט ער
אַוועקגעשיקט דינער זיך דערוויסן ווער איז דאָרט אַזוינס,
וואָס דערוועגט זיך צו וואוינען שענער פון אים אַליין.
גייט דער דינער, דערפרעגט זיך, קומט און זאָגט:
„דאָרט וואוינט דער קאָטער, דאָס הינטל, און אַליין
דער קלעזמער אויך.“
גלויבט אַוואָדע ניט דער גחיר און שיקט דעם גע-
טרייסטן דינער זיינעם.

קומט דער דינער אויך צוריק:
„קאָטער, הינטל, און אַליין דער קלעזמער אויך.“
קען אָבער דער גחיר דאָס זיך גאַרניט אויסמאַלן און
גלויבט קיינעם ניט. הייסט ער זיך שפּאַנען די ברענענ-
דיקסטע פּערד אין נאַשפּיץ, און פּאַרט אַליין אַ קוק טאָן.
קומט ער אַהין און שרייט:

„ווער איז עס דאָרט?“
„קאָטער, הינטל, און אַליין דער קלעזמער.“
איז דעם גחיר שטאַרק פּאַרדראָטיק געוואָרן, וואָס
הייסט מילעבט נאָך שענער פון אים?
און האָט באַלד אַלצדינג צוגענומען באַ זיי, און דעם
קלעזמער צו זיך אַהיים געבראַכט.
האָט דער גחיר געהאַט אַ טעכטערל. גייט זי צו צום
קלעזמער און פרעגט:

„זאָג מיר, פון וואָס זייט איר אַזוי רייך געוואָרן?“
דערציילט ער איר אַזוי און אַזוי, ער האָט אַזאַ שטיינ-
דעלע, וואָס קאָן אַלץ געבן.
האָט דאָס טעכטערל באַנאַכט באַ אים אַוועק-

געגאנוועט דאָס שטיינדעלע, איז אַזעק צום יאָם און
געזאָגט:

„שטיינדעלע, שטיינדעלע, כ׳חיל זיין אָפן צוהייטן
ברעג יאָם!“

„שטיינדעלע, שטיינדעלע, גיב מיר נאָך אַלצדינג שע-
נערס, היי דעם קלעזמערס!“

איז אַלץ באַלד געוואָרן.

דערחייל האָט דער גחיר גענומען דעם קלעזמער און
האַט אים איינגעמויערט אין אַ זייל.

קאָטער און הינטל זיינען אַזעק צום יאָם און זיך אָפן
ברעג געזעצט.

נאָכדעם זאָגט קאָטער צום הינטל:

„האַט מעט זיין פון דעם זיצן? לאָמיר בעסער אַר-
בערשחמען אָף יענעם ברעג.“

האַבן זיי געטראַכט און געקלערט, חיאָזוי זאָלן זיי
אַריבער דעם יאָם.

זאָגט הינטל צו קאָטערל:

„זעץ זיך אָף מיר, חעל איך דיך אַריבערפירן.“

שחמען זיי און שחמען, און שחמען אַריבער אָפן
צוהייטן ברעג, חאו דעם גחירס טעכטערל חאוונט אין איר
גאַר-גאַר שיינעם פאַלאַץ.

האַבן קאָטער און הינטל לאַנג געטראַכט און ס׳איז
געבליבן, אַז מ׳מוז דאָס שטיינדעלע צוריק אָפנעמען.

לאַנג האָבן זיי זיך באַראָטן, חער זאָל גיין אין טעכ-
טערלס פאַלאַץ אַריין.

צום סאָף האָט זיך קאָטער אויפגעהויבן, זיך געשטאַרקט
און איז אַוועק.

געקומען אָף די טרעפּ, האָט קאָטער אַ מניאָחקע געטאָן:
„מניאָח“

האָט דאָס טעכטערל דערהערט און אַריינגעלאָזט דעם
קאָטערל אין שטוב אַריין.

שוין דעם ערשטן טאָג באַפּט קאָטער אַ מיזל, דעם
צווייטן – נאָך איינס. נאָר דאָס מיזל טוט אַ שטאַרקן
פיפּס: קומען אָן פון אַלע זייטן אַסאָך-אַסאָך מיזל און בעטן
אים זייער שטאַרק, ער זאָל דאָס אָפּלאָזן.
נאָר קאָטערל זאָגט:

„אַז איר וועט דורכגריזען דאָס קעסטעלע און דאָס
שטיינדעלע מיר קריגן, לאָז איך אָפּ.“

נאָ, אַז די מיזל האָבן-זיך מיטאַמאָל אַ וואָרף אַרויף
געטאָן! – אַזאַ גריזע געטאָן! – און דאָס קעסטעלע דורכגע-
גריזעט און דאָס שטיינדעלע דערטאַפּט.

האָט קאָטער באַלד אָפּגעלאָזט דאָס מיזעלע, מיט אַ
פּוס אַ שויב אויסגעקלאַפּט און איז אַוועק.
אַז דאָס טעכטערל האָט זיך דערוואוסט דערפון, האָט
זי זיך צעשריגן:

„וויי, וויי, איצט בין איך פאַרפאַלן!“

איז אַרויס אַפן הויף און אָנגעשריגן אָף אירע הינט:
„נעמט אים! בריינגט אים, דעם גאַנעו!“

האָבן זיך הינט אַ יאָג געטאָן.

דער קאָטער איבער פּלויטן, איבער שטאַלן, איבער
דעכער – ווי קענען אים הינט דעריאָגן דען ?

באלד איז קאטער געקומען צו הינטלען, און ביידע
זיינען זיך אריבערגעשוומען דעם יאם.

אָבער אינמיטן יאם האָט קאָטער פאַרלוירן דאָס
שטיינדעלע. גראָד איז דורך אַ קרעבס, האָט אים קאָטער
שטאַרק גענומען בעטן אַרויסצובריינגען צוריק דאָס שטיין-
דעלע, האָט ער זיך אַראָפּגעלאָזט און געבראַכט.

נױ, זײנען באלד קאָטער און הינטל אַזעק צו דער
זייל, וואו דער קלעזמער איז איינגעמויערט. הינטל האָט
אונטערגעהאַלטן קאָטערלעך אָפּן שפּיץ זייל, איז אינמיטן
זייל געווען אַ לעכעלע, האָט ער אַריינגעוואָרפּן אַהין דאָס
שטיינדעלע.

האָט דער קלעזמער געכאַפט דאָס שטיינדעלע און
דעם געזאַגט:

„שטיינדעלע, שטיינדעלע, מאַך די זייל זאָל צעפאַלן
ווערן!“

איז די זייל באלד צעפאַלן געוואָרן, און דער קלעז-
מער איז ווידער אַרויס אָף דער ווייסער וועלט.

דער דודאַר

דריי ברידער האָבן געהאַט איין סייכל און איינע
האַסאָגעס, נאָר מאַזאַלעס האָבן זיי געהאַט פאַרשיידענע.
כאָטש אַלעמען זיי האָט זיך ניט זיס געלעבט, נאָר דעם
אינגסטן איז שוין טאַקע גאָר ביטער געווען.
אים איז אויסגעפאַלן דער ערגסטער כּייליק ערד, אָף
מאָך און זומפּ. אַ לעבן אָף צאַרעס.
האַט ער געוויינט, און קיינער האָט זיינע טרערן ניט
געזען, און עפּשער ניט געוואָלט זען.
לידער געזונגען לאַנגע, אומעטיקע, לידער פון שלי-
מאַזל.

מאַיסעס דערצייקט, מאַיסעס פון פרייד און פון גליק.
אינאיינעם מיטן טוי זיינען זיינע טרערן געפאַלן אָף דער
ערד. אינאיינעם מיטן טוי האָט די זון זיי צום הימל געהויבן.
אזוי האָבן די טרערן געבלאַנקעט פון ערד אָף הימל, פון
הימל אָף ערד, און קיינמאַל זיינען זיינע אויגן ניט טרוקן
געוואָרן.

נאָר דער וואַלד אַליין האָט זיך איינגעהערט צו זיין
געזאַנג און אים אונטערגעהאַלפן מיט זיין לאַנגן ברומען.
אינאַונט פלעגט ער אַרויסקומען אַפן הויף, מיט-

נעמען זיין דודקע, זיך אהעקזעצן אף דער פריזבע און שפילן.

די לעוואַנע שווימט זיך אַפן הימל. הייסע וואַלקנד-לעך ציען זיך, די שטערן, ווי שעמעוודיקע קינדערלעך, קוקן אַף דער ערד אַראָפּ פון הינטער די לייכטע, הייסע וואַלקנדלעך און הערן זיך איין צום שפילן.

און שטיל ווערט אַפן האַרצן, ווי די נאַכט אַליין איז שטיל, און זיינע געדאַנקען צעשפרייטן זיך און שווימען, ווי די וואַלקנדלעך, ערגעץ הייט-הייט, און נאָר די נאַכט-פויגלען מיט הייזעריקן גרילצן וועקן אים פון זיינע גליק-לעכע כאַלוימעס.

ער כאַפט זיך אויף פון שלאָף, און אַנדערע געדאַנקען גאָר אַנדערע געדאַנקען נעמען אים שניידן אין האַרצן. פון זיינע לידער און געדאַנקען האָט קיינער ניט גע-וואוסט, און עפשער ניט געוואַלט וויסן.

זיין קלאַגן איז צעשוואומען, ווי נעפל איבער בלאַטעס צעשוימט פאַר דער זון. דער וואַלד נאָר איז זיין פריינט געווען, און נאָר אים האָט ער פאַרטרויט זיין לייזן, ווייל מענטשן האָבן אים אויסגעלאַכט.

אַזוי איז דער אינגסטער אַלץ שטילער געוואָרן, רוי-איקער, און פאַר קיינעם זיין האַרץ ניט געעפנט.

דער וואַלד און די זומפן האָבן אים פאַרחילדעוועט און אינגאַנצן פון דער טומלדיקער וועלט אָפגעשיידט. אין צייטן, אין יאָרן אַרום, האָבן זיך איינמאַל די דריי ברידער געטראָפן.

דער עלטסטער ברודער - שטאַלץ, אין באַטעס, אין אַ

שיינעם מאלבוש, אויסגעפוצט מיט א קאמועלקע, רעדט
גיך, גאיחעדיק, אזוי, אז דער אינגסטער האָט אים קוים
פאַרשטאַנען.

דער מיטלסטער אין אַ הויך היטל, ברייטע חייסע הויז
און באַטעס, אין מויל אַ קורצע לילקע-ציביק, רעדט חייניק.
דער אינגסטער האָט אויסגעזען עלטער פון זיי ביידע,
זיין באַרד - אַ לאַנגע, הענט - ציטערדיקע, אינגאַנצן אַ
דאַרער און אַן איידעלער.

אים איז אַביסל פריקער געווען פאַר די ברידער, וואָס
ער איז אזוי אַרעם אָנגעטאָן: אַ צעריסן פעלצל, אַ צעפליקט
היטל און לאַפצעס פון קאַרע, אָנעטשעס אויף די דאַרע פיס.
וועגן אַלץ האָבן די ברידער גערעדט: וועגן ביטערן
מאָזל, וועגן די פאַרגאַנגענע יאָרן, וועגן לעבן.

דער אינגסטער האָט געשוויגן. מ'האַט אים ניט גע-
לאָזט ריידן מיט דער שפראַך, מיט וועלכער ער האָט צו זיך
אַליין גערעדט, צי מיטן וואַלד. די עלטערע ברידער האָבן
געלאַכט פון זיין שפראַך.

„דו רייד אזוי, ווי איך רייד, און פאַרדאַרב ניט די
מענטשלעכע שפראַך, האָט דער עלטסטער צו אים געזאָגט,
דיין לאַשן איז שטומלאַשן. וואָס קענסטו זאָגן דער וועלט
אָף דיין שפראַך? וואו זיינען דינע לידער? דינע נעדאַנ-
קען? מיט וואָס קענסט דו זיך באַרימען?“

„קיין בעסערע שפראַך ווייס איך ניט. איך רייד ווי
איך קען.“

ברידער! ווער עס שווייגט אַסאַך, דעם ווילט זיך פיל
ריידן. און איך שווייג דאָך מיין גאַנצן לעבן, גלוסט זיך מיר

איצטער ריידן. כאָטש דאָס איינציקע פאַרווערט מיר ניט.
די בוימער קענען דיר דערציילן מיינע טרוימען און
הייען.

מיינע געדאַנקען זיינען אין טרערן געשריבן.
דער אַחנט איז מיין לידערבוך.
לייד און פיין האָבן מיינע לידער געבוירן, און פאַר-
נומען האָט זיי דער וואָלד.
דערפרעג זיך באַם וואָלד – ער וועט דיר וועגן מיר
דערציילן.

אַ מאַיסקלע קען איך:
אַמאָל האָט אַ פאַרעץ אַריינגעזעצט אַ דודאַר אין אַ
טיפן סקלעפּ, גראַבע שטיינערנע ווענט, און אים אַזוי געזאָגט:
„שפּיל מיר אַפּן דודקע, אַז איך וועל דייע לידער
דערהערן, וועל איך דיר דעמאָלט דערלויבן שפּילן פאַר
מענטשן, פאַר דער וועלט.“

דורך די שטיינערנע ווענט האָבן זיינע קלאַנגען זיך ניט
געקענט דורכשלאָגן, און קיינער האָט אים ניט פאַרנומען.
„דו מוזט אַזוי פאַרפּייניקט ווערן! האָט דער פאַרעץ
דעם דודאַר געזאָגט, הייל דיין ליד האָט צו מיין האַרצן
ניט דערגרייכט, זאָלן דייע טרוימען און לידער בלייבן
באַ דיר.“

און פון יענער צייט אָן, האָט נאָר דאָס פּוסטע פעלד,
דער זומפּ און דער וואָלד צום דודאַר זיך איינגעהערט.
פּרידער! מיר האָבן אַלע גלייך געזוכט, אָבער מיר
זיינען געגאַנגען אָף פאַרשיידענע וועגן.

אייך האָט כאָטש אַביסעלע די זון באַשיינט, איך נאָר
אין נאַכט געגאַנגען.
לאָמיר זשע חידער פֿיערלעך צינדן און זיך לאָזן זוכן
אונזער מאָזל.
זאָלן מיר איינער דעם צווייטן העלפן, און אַז איינער
פון אונז העט פאַרבלאָנדזשען, זאָלן מיר אים די האַנט
דערלאָנגען.
לאָכט זשע ניט פון מיר, ברידער! און נעמט ניט צו
פון מיר דאָס, האָט קיינער קען באַ מיר ניט צונעמען!
און טרערן האָבן געפינקלט אין די אויגן פון אינגערן
ברודער.

סאָזש און דניעפער

צווישן חילדע פאַרפלאַנטערטע וועלדער, אינדערפינס-
טער, אָף אַ בערגל, איז אַמאָל געשטאַנען אַן אַלטער וואונ-
דערלעכער שלאָס.

דער שלאָס האָט געהערט דעם גרייז-גרויען רידאַן.
פון איין עק וועלט ביז דער צווייטער איז באַרימט גע-
ווען רידאַנס רייכקייט און אַשירעס. נאָר מער פון אַלץ האָט
זיך גערימט זיין גאַלדענע קרוין, וואָס איז באַהאַלטן געווען
אונטער צוועלף טירן, אונטער צוועלף שלעסער.

אַז מען האָט די שלעסער אויפגעשלאָסן, די טירן אויפ-
געעפנט, און די קרוין אָף דער ליכט אַרויסגעטראָגן, איז
פון נאַכט טאָג געוואָרן און פון ווינטער-זומער. אַזוי שטאַרק
האַבן שעמערירט די טייערע שטיינער אין רידאַנס קרוין.
האַבן די אַרומיקע שכיינים אים שטאַרק מעקאַנע גע-
ווען זיין וואונדערלעכע קרוין, האָבן פאַרטראַכט זי צו-
צונעמען.

מ'האַט צונויפגערופן טרעפערס, קישעפמאַכערס, און
זיי פאַרגעבן, זאָלן צוטראַכטן, היאָזוי זי אַרויסצופאַקן
פונם אויצער.

האָבן טרעפערס און קישעפמאכערס דריי טעג און
דריי נעכט געטראַכט, און צוגעטראַכט אַזאַ רייסגראַז,
וואָס עפנט און צעברעכט שלעסער, און אַזאַ שלאָפגראַז, וואָס
אַז מען טוט עס אַ שיט, שלאָפט אַליין.

צוגעטראַכט, און אַדעקגעשיקט גאַנאָוים אַרויסצוגאַנ-
ווענען רידאַנס גאַלדענע קרוין.

קומען גאַנאָוים צום שלאָס, אַ שיט געטאַן דאָס שלאָפ-
גראַז, זיינען אַלע היטערס באַלד אַנשלאָפן געוואָרן. דער-
נאָך האָבן זיי מיטן רייסגראַז די שלעסער באַשאַטן, האָבן
זיי זיך באַלד געעפנט.

זיינען זיי אַריין, האָבן געכאַפט די גאַלדענע קרוין
און אַדעק.

פאַרטאָג איז דער אַלטער רידאַן אויפגעשטאַנען, צוגע-
גאַן צום פענסטער, ער טוט אַ קוק - אַלע היטערס ליגן,
וואַלגערן זיך, שלאָפן ווי געהאַרגעטע.

האַט דער אַלטער באַלד פאַרשטאַנען: נישטאַ שוין
די גאַלדענע קרוין אין זיין אויצער.

האַט ער זיך אַ לאַז געטאַן צום גלאַק; איין קלאַפּ גע-
טאָן, נאָך איינעם, האָבן זיך באַלד אויפגעכאַפט זיינע צוויי
זין, סאָזש און דניעפער, האָט זיך דער פאַטער געקערט צו
דניעפער און געזאָגט:

„נעם, זון, אַ שטאַלענע צוים, אַ געקאַדעטן קינזשאַל
און לויף דורך סעדער, דורך פעלדער אַזש ביז צו די
פעלזנבערג, עפשער וועסטו דעריאָגן די גאַנאָוים“
האַט זיך דניעפער אַ לאַז געטאַן און אַדעקגעיאָגט.
און סאָזש איז נעבן פאַטער געבליבן.

האַט זיך דער אַלטער רידאַן אַוועקגעזעצט אַפן פּאַ-
סאַד און זאָגט:

„לייג נאָר צו, זונג, דעם אויער צו דער ערד, הער זיך
נאָר איין, צי דניעפער לויפט!“

האַט סאָזש צוגעלייגט זיין אויער צו דער ערד און זאָגט:
„ער יאָגט אָן אַטעם – און נאָך ניט איינגעמידט.“
און דער פּאָטער נאָכאַמאָל:

„נויג צו אַן אויער, זונג, און הער זיך איין!“

האַט זון צוגענויגט און זאָגט:

„ער יאָגט, נאָר אַטעמט שוין שווער, זיין ראַש באַ

דער ערד.“

צום דריטן מאָל האָט דער פּאָטער געהייסן זיך איינ-

הערן.

האַט דער זון זיך איינגעהערט און געזאָגט:

„זיין גערויש באַ דרערד, און גרויס געשריי.“

איז רידאַן אויפגעשטאַנען און געזאָגט:

„לויף זשע דו, זונג, איבער בלאַטעס און מאַך, אים אָף

הילף, הייל איין-אליין חעט ער זיך ניט דורכשלאָגן דורך די

פעלזנבערג.“

האַט סאָזש זיך געלאָזט איבער בלאַטעס און מאַכן,

דעם ברודער אָף הילף, און דער אַלטער פּאָטער איז אליין

געבליבן האַרטן.

לאַנג האָט ער געוואַרט, ניט דערוואַרט זיך, האָט פון

גרויס אומעט גענומען היינען:

„אַלעחיי, קינדערלעך מיינע, איר זאָלט אין טרערן

זיך צעגיסן!“

און האָט גראָד אויסגערעדט אין אזאָ שאָ. די צוויי
ברידער מיטן אלטן פאָטער האָבן זיך אין טרערן צעגאָסן.
אלע דריי זיינען טייכלעך געוואָרן.
דער דניעפער לויפט דורך סעדער און פעלדער, דער
סאָזש - דורך בלאַטעס און מאַכן, און רי דאָן - וואוהין
די אויגן טראָגן.
פון דעמאָלט אָן, שווימען אלע קויכעס פון אונזער
קאַנט צום יאָם און ווערן דאָרט פאַרפאלן.

ס'וואנדער אַרבעסל

אַ זיידע און אַ באַבע האָבן אַ הענדל און אַ הינדל
געהאַט. האָבן זיי געפיקט, געפיקט אין מיסט, און הענדל
האַט אַ הייצעלע געפונען, און הינדל – אַן אַרבעסל.
זאָגט זיידע צו דער באַבע:

„האַט, באַבעניו, זאָלן מיר מיטן אַרבעסל מאַכן?“

„האַט, אַשטייגער? אונטערן באַנק פאַרפלאַנצן.“

אזוי געטאָן, און ס'אַרבעסל האָט גענומען וואַקסן.

וואַקסט עס, וואַקסט – ביז סע שפאַרט שוין די באַנק.

זאָגט די באַבע:

„זיידעניו-פריידעניו, נעם די באַנק צו, זאָל ס'אַרבעסל

וואַקסן!“

האַט ער צוגענומען. ס'אַרבעסל וואַקסט, וואַקסט – ביז

דער פאַלעצע.

„זיידעניו-פריידעניו, נעם די פאַלעצע אַראָפּ!“

האַט ער אַראָפּגענומען.

ס'אַרבעסל וואַקסט, וואַקסט – שוין ביזן באלקן.

„זיידעניו-פריידעניו, נעם זעץ דעם באלקן אַראָפּ!“

האַט ער אַראָפּגעזעצט.

ס'אַרבעסל וואַקסט, וואַקסט – שוין ביזן דאַך.

הָאָט מען דעם דאָך אויך אַראָפּגעזעצט.
וואַקסט דאָס אַרבעטל, וואַקסט אַזש ביז צום הימל.
זאָגט די באַבע:
„זיידעניו־פריידעניו, לאַמיר שוין אַרויף דעם אַרבעט
רייסן!“

„נו, קויך דו אַפּריער.“
„ניין, דו פּריער.“
איז זיידע אַרויף, און באַבע נאָך אים.
אַרויף אַפּן הימל און זיך גענומען דעם אַרבעט רייסן.
געריסן ביז פאַרנאַכט.
קומען זיי צום מאַלעך און בעטן זיך אָף נאַכטלעגער.
הָאָט זיי מאַלעך אַריינגעלאָזט אין אַ סאָד פון עפל.
הָאָט באַבע דערשמעקט די עפל און זאָגט:
„זיידעניו־פריידעניו, די עפל שמעקן!“
זאָגט ער:

„שטיל, באַבע, וועסט שאָדן אַנטאָן!“
און אַנשלאָפּן געוואָרן.
איז די באַבע צוגעגאַן, אַ ריר געטאַן אַן עפּלבוים,
האָבן זיך אַלע עפל אַראָפּגעשיט.
איז זי צוגעלאָפּן און וועקט דעם זיידן:
„זיידעניו־פריידעניו, חיי, די עפל פאַלן!“
הָאָט ער זיך אויפגעכאַפּט און זיי צוגעבונדן.
אַפּמאָרגן האָבן זיי חידער ביז נאַכט אַרבעט געריסן,
און חידער צום מאַלעך געגאַן, זיך בעטן אָף נאַכטלעגער.
זאָגט ער:
„נו, איך לאָז אייך אין אַ קאַמער אַריין, דאָרט שטייט

א באקדייזשע מיט ראָשצינע - זעט, קערט זי ניט איבער.

פאַרן שלאָפן זאָגט די באַבע:

„זיידעניו-פריידעניו, כ'ועל נאָר אַ פינגער איינטונקען!“

„ריר ניט, באַבע, וועסט אָנמאַכן אַן אומגליק!“

און איז איינגעשלאָפן.

איז געגאָן די באַבע, איינגעטונקט אַ פינגער און גע-

וואָלט אַ לעק טאָן, האָט זיך די גאַנצע ראָשצינע אויסגעגאָסן.

איז זי צו צום זיידן, אים אויפגעריסן און זיך אַ נעם

געטאָן מיט די זשמעניעס די ראָשצינע צונויפנעמען.

אַפמאָרגן הידער אַרבעס געקליבן ביז שטאַקנאַכט, און

הידער זיך געגאָן בעטן צום מאַלעך אַף נאַכטלעגער.

האָט מאַלעך זיי אַריינגעלאָזט אין קאַרעטעשטאַל און

געזאָגט:

„זעט זשע, רירט די קאַרעטע ניט אָן.“

און איז אַוועקגעגאָן.

זאָגט די באַבע:

„זיידעניו-פריידעניו, איך וויל זיך אַביסל דורכפאַרן!“

„ריר ניט, באַבע, דו וועסט אונז אומגליקלעך מאַכן!“

נאָר די באַבע בעט זיך:

„כאַטש נאָר אַ פיטל אַנידערשטעלן.“

אַז זיידע איז אַנשלאָפן געוואָרן, האָט באַבע זיך באַלד

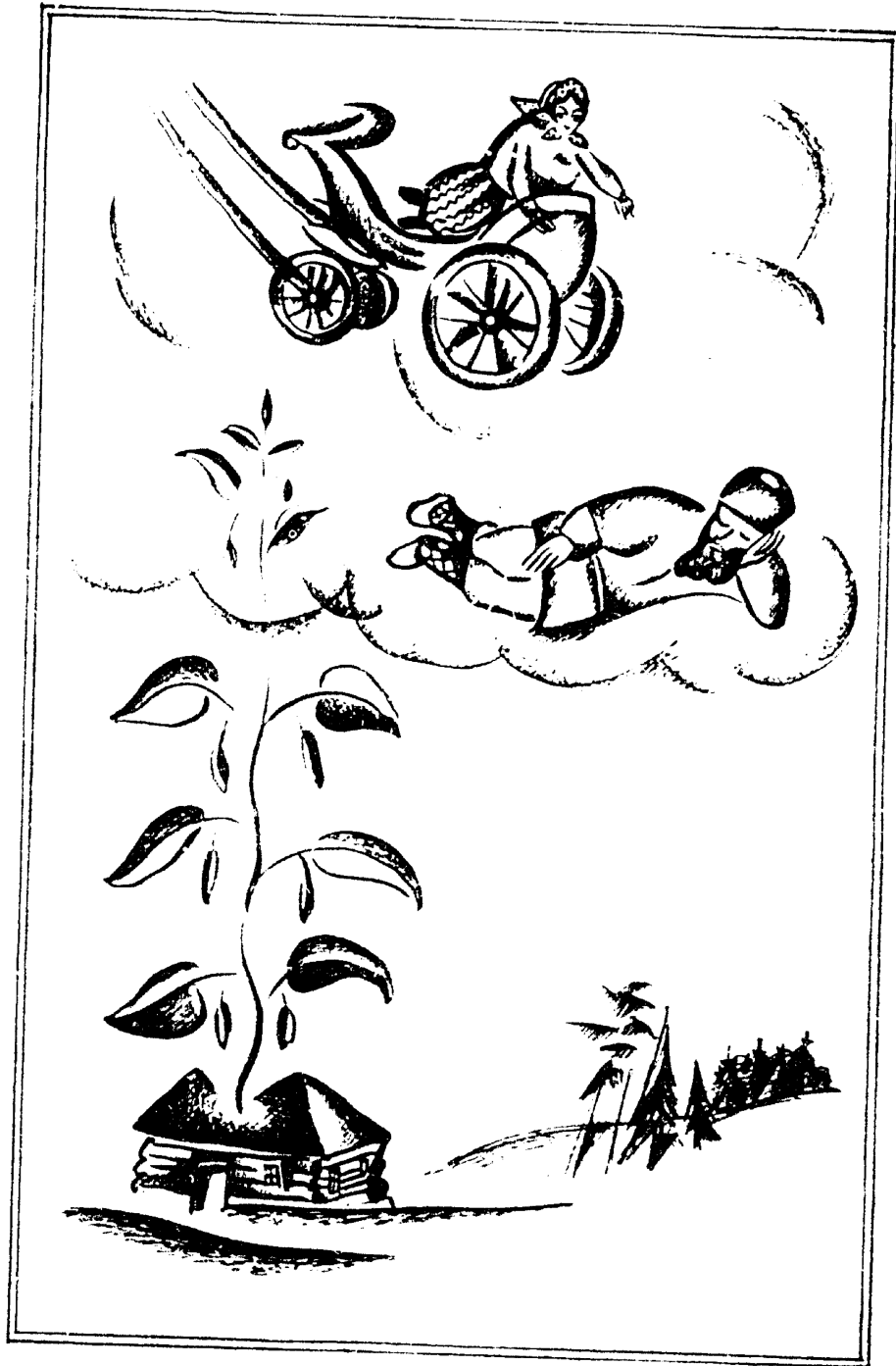
אַריינגעזעצט אין קאַרעטע, איז די קאַרעטע באַלד געפאַרן.

האָט זיך באַבע דערשראָקן און אָנגעהויבן שרייען:

„זיידעניו-פריידעניו, אוי!“

נאָר די קאַרעטע מיט דער באַבען איז אַוועק און

אַוועק, און צוריק ניט געקומען.

פון ברונעם אַרויס, אַ קולעקל גרויס

איינמאַל איז אַ באַבע געגאַן צום ברונעם וואָסער שעפּן.
קוקט זי זיך איין, צי דער עמער איז פול, דערזעט זי אַפּן
דעק אַן אינגעלע, גרויס היי אַ קולעקל. בריינגט זי עס אַהיים.
איז עס דעם זיידן געפעלקן, בלייבט עס באַ זיי פאַר אַ זון.
פאַרט דער זיידע אין פעלד אַזעק אַקערן.
באַטאַג חיל אים די באַבע אַפּטראַגן אַנבייסן - כאַפט
זיך אַרויס ס'קולעקל-גרויס און זאָגט:
„גיב, מאַמע, איך טראַג אַזעק!“
האַט זיך די אַלטע דערשראָקן:
„וועהן, דו ברעקל, דו? הייסט דאָך גאַרניט, וואו
ס'פעלד שפאַרט אָן!“
„כ'וועל שוין טרעפּן, מוטער!“
האַט באַבע צוגעגרייט דאָס טעפל:
„נו, פאַרטיק!“
זעצט זיך זונדל רייטנדיק אַפּן טעפל אַזעק, און אַזאַ
רירעוודיקן רייט געטאַן, אַזש קוים מיטן אויג אים צו
דעריאָגן.
צום פאַטער געקומען, האָט ער שטיל דעם טאַפּ אַזעק-
געשטעלט, אַליין זיך באַם בערגל געשטעלט און שרייט:

„טאַטע, גיי עסן!“
קוקט זיך דער פאָטער אַרום, זעט קיינעם ניט, אַקערט
ער הייטער.

שרייט ס'זונדל נאַכאַמאָל:

„טאַטע, גיי עסן!“

האַט אים דער פאָטער הידער ניט דערזען.
איז ער אַרויף אָפן בערגל און אַ שטאַרקן געשריי
געטאָן:

„טאַטע, גיי עסן!“

איצט האָט אים דער פאָטער ערשט דערזען און צו-

געגאָן.

און ס'זונדל האָט זיך אָפן אַקער רייטנדיק געזעצט
און זיך אַ נעם געטאָן צום אַקערן.

איז דאָ אַ פאַרעץ דורכגעפאַרן און פרעגט, צי וועט
ער עס אים אַוועקגעבן. זאָגט דער פויער:

„אויב ס'איז דיר וואוילגעפעלן, גיב איך עס דיר!“

האַט אים דער פאַרעץ באַלוינט און זיך צוגענומען
דאָס זונדל-קולעקל, פאַרוויקלט עס אין אַ פאַפירל און אין
קעשענע באַהאַלטן.

איז ס'זונדל פון קעשענע אַרויסגעשפרונגען און פון
חאָגן אָפן חעג, און דער פאַרעץ פאַרט זיך הייטער.

איז זיך ס'זונדל אַריין אין אַ גראָבן און זיצט.

גייען מיטן חעג גאַנאָחים און פילדערן:

„צום פאַרעץ גיין צונעמען אַן אָקס!“

האַט ס'קולעקל דערהערט און שרייט:

„און איך וועל דערציילן!“

האַבן זיך די גאַנאַוים דערשראַקן און זיך אַרומגע-
געקוקט:

„ווער איז דאָרט? קום מיט אונז!“

איז ס'קולעקל אַרויס אין אַזעק מיט זיי. זיינען זיי
צום פאַרעצם שטאַל געקומען און זיך אָפגעשטעלט:

„ווער זשע וועט אין שטאַל אַרײן?“

זאָגט ס'קולעקל:

„איך!“

און איז אַרײן.

אַרײנגעשפרונגען, האָט ער אַ געשרײ געטאָן:

„אַ וועלכן אָקס זאָל איך אויסקלויבן?“

האַט דער פאַרעץ דערהערט, איז ער געקומען מיט
אַ ליכט צו לויפן, קוקט, קוקט, קיינעם אין שטאַל ניט דער-
זען, איז ער צוריק אַזעק.

ס'זונדל האָט דערהיילע אויסגעקליבן דעם בעסטן

אָקס און אַרויסגעפירט צו די גאַנאַוים.

האַבן די גאַנאַוים דעם אָקס געקוילעט, דאָס דרויב
אַפן וועג געוואָרפן און זיך אַזעק. ס'זונדל איז געבליבן
און זיך אין דרויב אַרײנגעקליבן. קומט אַ וואָלף, זיך צוגע-
כאַפט צום דרויב און אויפגעגעסן. באלד האָט ס'זונדל
אויפגעהויבן אַ געשרײ באַ אים אין בויך. האָט זיך וואָלף
שטאַרק איבערגעשראַקן און בעט זיך:

„כ'וועל דיר טאָן, וואָס דו ווילסט, אַבי שרײ ניטו!“

זאָגט ס'זונדל:

„ברײנג מיך צו מיין טאַטן!“

האַט וואָלף אים געבראַכט.

ווען זיי זיינען נאָר צום טויער צו, האָט ס'זונדל אויס-
געשריגן:

„טאַטע, עפן די טיר!“

דער פאָטער האָט געעפנט, הייסט ס'זונדל:

„טאַטע, פאַק דעם וואָלף!“

האָט ער אים געפאַקט און זיין זונדל אַרויסגענומען,
און די פעל אויסגעאַרבעט, און פאַרן זונדל אַ גוט טו-
לופל געמאַכט.

די מילכאָמע

אין איינעם אַ דאָרף, באַ איינעם אַ פויער, האָט מען
געפראָוועט כאַסענע.

און דעם פויערס הונט האָט זיך גוט געכאווערט
מיטן וואָלף.

האָט דער הונט אָף דער כאַסענע געגעסן און גע-
טרונקען און זיך אָנגעשטאָפּט וויפל ס'האָרץ האָט געגלוסט.
און פאַרנאַכט איז ער אַרויס אונטערן שטאַל, אין פעלד
אַריין, זייער אויפגעלייגט, און קאַטשעט זיך פאַר וואוילטאַג.
קומט אָן וואָלף און פרעגט:

„וואָס ביסטו עפעס, הונט, אַזוי זאַט?“

„ווייל מיין באַלעבאָס פראָוועט היינט כאַסענע, און
אַלע זיינען שיקער, און פלייש און אַלדאָס גוטס וואָלגערט
זיך אונטער די פיס. כ'האַב געגעסן און געגעסן, געפרעסן
וויפל כ'האַב אַליין געוואָלט. קום אויך, אויב דו ווילסט,
ס'איז שוין פינסטער, אַלע שיקער – וועט דיך קיינער
ניט דערזען.“

האָט וואָלף לאַנג געטראַכט און געקלערט, און כאַטש
די מוירע פאַר מענטשן איז גרויס, נאָר עסן ווילט זיך! איז
וואָלף נאָכגעגאַן דעם הונט, צו דער שטוב געקומען, אַלע

טירן אָפּן, די מאַכעטאָנים זיינען שיקער, קיינער האָט
חאָלפּן אפּילע ניט באַמערקט. פירט אים הונט אונטערן טיש
אָרונטער. אז ער האָט זיך אַ נעם געטאָן שטעקן און
פּיסקעווען אָף ביידע באַקן!

זיך גוט אָנגעגעסן, האָט חאָלף אָפּגעדאַנקט דעם
הונט און געחאָלט זיך אומקערן צו די אייגענע.
„חאַרט נאָך אויס, זאָגט הונט, אָט העט מען באַלד
נעמען טיילן קאַלעברויט, מ'העט לידער זינגען, העסטו
אויך הערן?“

נױ, האָט מען קאַלעברויט געטיילט און זיך צעזונגען:

האַפּ, באַלעבעסעלע, האַפּ.

האַפּ קוטשעראַזענקע קאַפּ!

טו מיט די קוטשערלעך אַ טרייסל.

שטעל נאָך היין פאַר אונז אַ פעסל.“

איז חאָלפּן זייער געפּעלן דאָס זינגען און זאָגט צום

הונט:

„הערסטו, ברודער, איך העל אויך מיטזינגען!“

„חאַס ריידסטו? זיך שטיל!“

שוהייגט ון, און מען זינגט הייטער:

„אונזער מעכוסן

אין שטיבל אין גוטן

מיט קאַכעלנעם אויחן.

אים דאַנקען און לויבן!“

הערט חאָלף און הערט און חידער צום הונט:

„ניין, ברודער, כּי קען שוין ניט אויסהאַלטן, איך מוז

אויך זינגען!“

„ביסט מעשוגע, צי וואָס? ווילסט אָן אומגליק מאַכן?
זיך און שווייג!“

שפעטער האָט הונט זיך ערגעץ אוועקגעדרייט, וואָלף
האָט ניט אויסגעהאַלטן – אים האָט זיך שטאַרק פאַרגלוסט –
און זיך אַ נעם געטאָן בידן אונטערן טיש.
טכילעס האָבן זיך מאַכעטאָנים דערשראָקן, דערנאָך
האָט דער געכאַפט אַ שטעקן, דער אַ קאַטשערע, דער אַ
לאַפעטע און זיך אַ נעם געטאָן צום וואָלף.
קוים אַ לעבעדיקער איז ער אַרויס פון שטוב, אַוועק
אין וואַלד, דערנאָך זיך אומגעקערט אין דאָרף צוריק און
רופט דעם הונט:

„נו, האָסטו מיך גוט מעכאַבעד געווען! איך קען עס
דיר ניט מויכל זיין!“
און דער הונט:

„וואָס האָסטו זיך צעזונגען? ב'האַב דאָך דיר געזאָגט
שטיל זיין.“

און וואָלף זאָגט:

„לאַמיר מילכאַמע האַלטן, ווער וועמען עס וועט ביי-
קומען, דער איז פאַרפאַלן. קלייב זיך אויס כאַאיל, איך
קלייב מיר אויך אויס, מאַרגן שלאָגן מיר זיך.“
דעם הונט איז מוירעדיק זיך שלאָגן מיטן וואָלף, נאָר
אָן אַנדער בריירע האָט ער? טראַכט און קלערט דער
הונט אַ גאַנצע נאַכט, וועמען נעמט מען זיך פאַר כאַאיל?
מאַרגן פרי בעט ער דעם צאַפּ, דעם האָן און דעם
גאַנער און לאָזט זיך אַוועק. און וואָלף האָט זיך גענומען
דעם כאַזער און דעם האָז.

דער הונט מיט זייניקע ווארטן אונטערן דאָרף.

דערחייל שיקט וואָלף האָזלען:

„גיי, ברודערל, שפיר נאָר אויס, וואָס פאַר אַ כאַאיל

האַט דער הונט!“

איז האָזל אַוועק, פונחייטן זיך איינגעקוקט, געקומען

צוריק צום וואָלף און זאָגט:

„ברידער, מיר זיינען פאַרפאַלן! דער הונט אליין איז

שטאַרק און גרויס; דער צווייטער סאַלדאַט, מיט אַ רויט

מעשן היטעלע, מיט אַ גרויסן בעזעם פוננהינטן, מיט אַ

שאַרפן מעסער אין מויל, שפאַנט זיך אַרום און רעדט צום

הונט: ווהין גייסטו? ווהין גייסטו? איך אליין וועל אַלע

אַוועקלייגן. דער אַנדערער, אַ גרויסער, אַ באַוואַקסענער,

מיט גוואַלדאַחנע גאַפלען אַפן קאַפּ, גייט אַרום און רעדט:

כע, כוועל אַלעמען אַפן גאַפל אַרויפּשטעקן! און דער

דריטער, אויך אַ שרעקלעכער, שרייט: וואו זיינען זיי?

וואו זיינען זיי? כוועל זיי חי ווערים צעטרעטן.“

האַט זיך דעם וואָלפּס כאַאיל דערשראָקן און זיך באַלד

באַהאַלטן: דער כאַזער אין דער בלאַטע און אַטעמט קוים.

זעט וואָלף, אַז באַהאַלטן זיך וועט ער ניט באַווייזן, איז אים

איינגעפאַלן, זיך געשטעלט אַף די הינטערשטע פיס צום

הונטס כאַאיל, שטייט און טראַכט: זיי וועלן מיך נישט

דערקענען, וועלן מיינען איך בין אַ בויםל.

און האָזל האָט זיך באַהאַלטן הינטער אים.

דערחייל קומט הונט מיט זיין כאַאיל נענטער. אַז דער

צאַפּ איז צום וואָלף אונטערגעגאַן, האָט זיך אים פאַר-

גלויבט אַ בריקעווע טאַן, נאָר דאָס בויםל שטערט. האָט ער

מיטן קאפ א זעץ אין וואָלף געטאָן - נאָר אַזאָ שטאַרקן,
אַז וואָלף איז שיר נישט צעשאַטן געוואָרן.
דער האָז דערשראָקן, זיך אַ יאָג געטאָן, האָט אים
הונט באַלד געפאַקט. און דער האָן איז אַפן כאַזער אַרויף
און פיקט און פיקט, וואָט ער אויך געשטעלט פיס.
דערנאָך קוקט דאָס כאַאיל זיך אַרום, שוין קיינער
ניטאָ, קערן זיי זיך אום אַהיים צוריק.
פון דעמאָלט אָן, אַז וואָלף דערהערט נאָר ערגעץ
פריילעך, אַנטלויפט ער, ווהין די אויגן טראָגן.

דער עקאָנאָם

- אַן עקאָנאָם האָט ליב געהאַט פּערד, ליב געהאַט און געשלאָגן און צעטרָגן און גאַנווענען געגאַן.
גייט ער אַזוי מיטן וועג, קומט אים איינער אַקעגן:
„גוט מאָרגן! ווהין גייסטו? ווער ביסטו?“
„איך בין עקאָנאָם, האָב ליב געהאַט פּערד, ליב געהאַט און געשלאָגן און צעטרָגן. איצט גיי איך גאַנווענען - און זי ביסטו?“

„איך בין אַרטעם - אויך צוליב דעם...“
„אויף צוליב דעם, טאָ קום אינאיינעם!“
גייען זיי און קומען אין אַ קרעטשמע, טרעפן דאָרט אַ מענטשן, וואָס פּרעגט זיי:
„ווער זיינט איר?“

„איך בין עקאָנאָם, האָב ליב געהאַט פּערד, ליב געהאַט און געשלאָגן און צעטרָגן. איצט גיי איך גאַנווענען.“
„און איך בין אַרטעם, אויך צוליב דעם.“
דערפרייט זיך דער מענטש:
„און איך בין מיכיי, איך וואָרט אַ טאָג צוהיי.“
„אויף אונז?“
„אויף אייך!“

גייען זיי אינדריייען, און עקאנאם זאגט:
„איך קען איינעם א רייכן פאָרעץ, לאַמיר איה באַ-
גאַנווענען.“

זיינען זיי געגאַנגען, אַריין אין הויף, דעם קעלער אויפֿ-
געריסן. אָנגעצאַפט עמערט וויין, איינגעוויקט ברויט אין זיי
און געגעבן די הינט. אז די הינט זיינען שיקער געוואָרן, האָט
מען זיי געפונדן און זיי אויפגעהאַנגען אויף די פלויטן.
דערנאָך האָבן זיי צעקלאַפט דעם פאָרעצס שאַצקאַ-
מער, זיך צעטיילט מיטן געלט. נאָר מיטן גאַלדענעם
שווערדל, וואָס זיי האָבן דאָרט געפונען, האָבן זיי זיך ניט
געקענט צעטיילן.

עקאנאם זאגט:

„מיר דאָס שווערדל!“

אַרטעם:

„מיר דאָס שווערדל!“

און מיכיי:

„מיר דאָס שווערדל!“

„ווייסט איר וואָס? זאָגט עקאנאם, איך גיי דעם פאָ-
עץ פּרעגן, און איר שטעלט זיך און הערט זיך אונטער -
וועמען וועט ער זאָגן, געהערט דאָס שווערדל?“
איז עקאנאם געגאַנגען, צום פאָרעץ געקומען, און
זאָגט אים:

„אַט, פאָרעצל, גאַנאָוים זיינען געקומען, האָבן דעם
קעלער אויפגעריסן, עמערס וויין אָנגעצאַפט, ברויט אין
וויין איינגעוויקט, די הינט אָנגעהאַדעוועט, זיי אויפגעהאַנ-
גען אַפן פלויט, אין שאַצקאַמער אַריין און געפונען

דאָרט אַ גאַלדן שווערדל. אַרטעם זאָגט - סע זיין שווערדל,
מיכיי - סע זיין שווערדל, און איך - סע מיינס!
איז דער פאַרעץ געווען אַ פריילעכער, האָט ליב גע-
האַט ווערטלעך און געמיינט, אַז זיין עקאָנאָם פּרעגט אים
עפעס אַ מאַשל, ענטפערט ער אים:
„גוי, דיר דאָס שווערדל!“
איז עקאָנאָם באַלד אַרויס, זיך ס'שווערדל גענומען
און זאָגט:

„גוי, איצט קומט אין שטאַל!“
אַריין אין שטאַל, אויסגעקליבן די בעסטע דריי פּערד,
די בעסטע קאַרעטע איינגעשפּאַנט און אַזעקגעפּאַרן.
פאַרנדיק זאָגט עקאָנאָם:

„איך קען אַ גאַלעך, לאָמיר אים פאַרן באַגאַנווענען.
נאָר מען דאַרף קויפן שאַבעסליכטלעך און כאַפן ראַקעס,
זיי זאָלן די ליכטלעך האַלטן, און זיי לאָזן איבערן הויף.
און איר שליסט אויף טיר און טויער פון די שטאַלן, און
טרייבט אַרויס דאָס גאַנצע פּיך אין הויף, און פון הויף
צעטרייבט עס איבערן גאַרטן. דערנאָך נעמט אַ גרויסן
בלאָזזאַק, צעעפנט אים קעגן פענסטער און האַלט אים
שטאַרק. איך וועל דערווייל אַריין און זאָגן:
- פאַטערל, וואָס שלאָפסטו? שוין צייט אויפצושטיין.

מאַלאַכים זיינען שוין פון הימל געקומען, מיט אַנגעצונ-
דענע ליכט!...“

האַבן זיי אַזוי געטאָן. דער גאַלעך האָט זיך דער-
שראַקן, געוואָלט אַרויס דורכן פענסטער, איז ער אין בלאָז-
זאַק אַריין - האָבן זיי אים פאַרמאַכט. און די גאַלעכטע

איז דערחייל ארויס צונויפטרייבן דאָס פּיך, האָט עקאָנאָם
דאָס געלט געכאַפּט, דערנאָך אין שטאַל, אַרײַן, אויסגע-
קליבן די דריי בעסטע פּערד, די בעסטע קאַרעטע, אַלע
דריי זיך אויפגעזעצט, דעם גאַלעך מיטגענומען און אַזעק-
געיאָגט אין וואַלד אַרײַן.

האָט עקאָנאָם אָנגעשריבן אזאָ מין צעטעלע:
„זער עס גלויבט אין גאָט, דער זאָל דריי מאָל אויס-
מעסטן דעם בלאָזזאַק מיט אַ שטעקן!“
ס'צעטעלע אָפּן בלאָזזאַק צוגעקלעפט און דעם בלאָז-
זאַק צוגעבונדן אָף אַ הויכן סאָסנעבויים.
דערנאָך האָט עקאָנאָם אויסגעזוכט אַ גוטן דראָנג און
דריי מאָל דערלאַנגט איבערן בלאָזזאַק.
און מען האָט זיך חייטער געלאָזט.
מאָרגן פרי, דער פּאַרעץ שטייט אויף און דערזעט
זיינע הינט היינגען אָף די פּלויטן, האָט ער זיך צעלאַכט
און געזאָגט:

„יא, די כּעזרע האָט גוט אָפּגעאַרבעט!“
און דערזעט: אויך דער קעלער צעבראַכן, און דער
חייך אויסגעצאַפּט, און ס'געלט פון שאַצקאַמער געגאַנזעט,
און די פּערד פון שטאַל, און די קאַרעטע פון קאַמער.
באַפוילט דער פּאַרעץ באַלד שפּאַנען, איינגעשפּאַנט
און אַזעק.

געפּאַרן און געפּאַרן, און געקומען אין וואַלד.
דערזעען זיי אָף אַ סאָסנעבויים היינגט אַ זאַק. איז
דער פּאַרעץ צו און זעט אַ צעטעלע. לייענט ער עס איי-
בער, כאַפּט אַ שטעקן און זעצט דריי מאָל איבערן זאַק.

רופט באלד דעם קוטשער און דעם דינער, און די
שמייסן אויך.

דערנאָכדעם קערן זיי זיך אום אַהיים.

דערחייל האָט עקאָנאָם געזאָגט צו זיינע כאַחיירים:

„כ׳חיל שוין מער ניט גאַנזענען!“

האַבן זיי זיך צעטיילט, עקאָנאָם האָט פאַרפירט אַ

באַלעבאַטעשקייט, און אַרטעמען און מיכייען גליקט ניט:

דאָ כאַפט מען זיי, דאָרט נעכט מען צו פאַ זיי – ביטער!

איינמאָל גייען זיי דורך און זעען, עקאָנאָם אַקערט.

„גוט העלף“ זאָגן זיי אים, און בעטן אַ טרונק.

זאָגט ער:

„כ׳האַב דאָ גאַרניט, גייט צו מיר אַהיים, חעט אייך

מיין ווייב געבן קחאַס.“

זיינען זיי געגאַן און געזאָגט:

„גיב אונז קחאַס, דיין מאַן האָט געזאָגט.“

האַט זי גענומען אַ קחאַרט און געגאַנגען אין קעלער

נאָך קחאַס, זיינען זיי איר נאָכגעגאַן און געזען אַסאך

כאַזער היינגען.

האַבן זיי דעם קחאַס אויסגעטרונקען און אַוועק.

קומט עקאָנאָם פון פעלד צו לויפן:

„האַסטו זיי קחאַס געגעבן?“

„געגעבן.“

„זיינען זיי אויך אין קעלער געווען?“

„געווען.“

איז ער באלד אַראָפּ און ס׳גאַנצע כאַזער אַריינגע-

בראַכט אין שטוב אַריין.

אפמאָרגן איז עקאָנאָם אַוועק אין פעלד, און עקאָנאָ-
מיכע האָט די בעהיימעס אָף פאַשע געטריבן. זיינען אַרטעם
און מיכיי אין שטוב אַריין און ס'כאַזער צוגעגאַנוועט.
אינאַוונט דערזעט עקאָנאָם, ס'כאַזער איז ניטאָ. האָט
ער זיך אַוועקגעלאָזט, נאַכגעיאָגט, נאַכגעיאָגט און פלוצים
דערזען אַ פייער באַם טייך. גאַנוועט ער זיך שטיל אונטער
און זעט: זיי זיצן, קאָכן ס'כאַזער, און אַרטעם דערציילט:
„איינמאַל, פריינטעלע, האָב איך מיט מיין ברודער ווי
איצט אַ האַלבן אָקס צוגעשלעפט און זיך צעלייגט, צעלייגט
באַם ברעג טייך, אים קאָכן: פלוצים, אַז ס'האַט געגעבן אַ
פּליוסקע זיך אין טייך! פאַר שרעק זיינען מיר קוים אַנט-
לאָפן...“

הערט עס עקאָנאָם אויס, גייט פון זיי אַוועק אָף דער
צווייטער זייט, איז אַריין אין טייך און פונקט אַנטקעגן זיי
זיך אָנגעהויבן פּליוסקען, און באַלד פון טייך אַ שפרונג געטאָן
צו זיי. האָבן זיי זיך אַזוי דערשראָקן, אַלץ געוואָרפן, די
פיס אָף די פלייצעס און – אורטיק – ווהין די אויגן טראָגן!
האַט עקאָנאָם פאַרנומען זיינע כאַזער און זייערע
קעסלען אויך...“

זיוואן בעלאַרוסקי

1

דער פארשטויסענער איוואן

ערגעץ אין אַ לאַנד, ערגעץ אין אַ מעדינע איז געווען
אַמאָל אַ מאַן, האָט מען אים גערופן איוואן בעלאַרוסקי.
און זיין זון האָט אויך געהייסן איוואן.

איז איוואן דער זון אַ גרויסער יעגער. געווען, אַלץ
אַף געיעג זיך אַרומגעשלעפט, נאָר קיינמאָל גאַרניט
געפאַקט.

מאַכט זיך איינמאָל, איז ער אַוועק און דערזעט אַ
אַרעמען פויער באַם אַקערן, זיין שקאַפע - אַ דאַרע, אַ
שקוואַרע, נאָר אַ לאַשעקל באַ איר - אַ רעכטס, אַן אַנטיקל.

איז עס איוואָנען געפעלן געוואָרן:

„פאַרקויף מיר, אַרעם פויערל, דיין לאַשעקל!“

„אך, פאַרעצלו! כּיבין זיך מעכאַיע, וואָס כּיהאַב עס

קוים אַמאָל באַקומען!“

„חייס איך דאָרט, פאַרקויף און אַ סאָף! כּוועל דיר

אַסאָך באַצאָלן דערפאַר.“

„חיפל אַשטייגער?“

„וויפל אשטייגער? אשטייגער הונדערט רובל!“
 האָט זיך דער פויער באַטראַכט, זיך באַטראַכט – ס'איז
 דאָך אַ גוואַלד מיט געלט – און זאָגט:
 „עך, איך גיב עס דיר!“
 האָט איוואַן באַלד דאָס לאַשעקל איינגעשפּאַנט און
 אוועקגעפּאַרן. די שקאַפּע האָט ניט געהירוזשעט און דאָס
 לאַשעקל אויך ניט.
 אינדערהיים האָט איוואַן דאָס לאַשעקל אין שטאַל
 אריינגעשטעלט. כּאָלעמט זיך באַנאַכט דעם פּאַטער אַזוי
 „דיין זון האָט זיך אַ לאַשעקל געקויפט, זיך אַף
 פרייד און דיר אַף לייד.“
 האָט ער זיך זייער שווער פּאַרטראַכט און נאַכגע-
 פּאַרשט אין אַ פּויסער כּאָלעמל, וואָס קען דאָס באַטייטן.
 האָט ער דערזען, אַז ס'איז טאַקע זייער שלעכט פּאַר
 אים, באַקלערט ער: מ'דאַרף אים נעמען דעם קליינעם און
 פּאַרשטעקן ערגעץ, צי דערטריינקען, אַבי פּאַטער ווערן
 פון אים.
 איינמאַל אין אַ באַטאָג רופּט ער אים צו זיך:
 „קום אַהער, איוואַן, כּוועל דיר עפעס זאָגן!“
 „וואָס וועסטו מיר זאָגן?“
 „קום מיט מיר, און כּוועל דיר ווייזן די גרענעץ אָפּן
 יאַם, איך בין שוין אַלט, וועל גיך שטאַרבן, וויל איך, זאָלסט
 שוין אַלץ וויסן.“
 „זייער גוט. קום, טאַטע!“
 אים גייט ניט אַזוי די גרענעץ צו זען, ווי ס'אַרומלויפּן
 געפעלט אים. לאָזן זיי זיך אוועק, און דער פּאַטער איז

שטאַרק באַזאָרגט און צעטראָגן מיט שלעכטע געדאַנקען.
און איחאָן דער זון שפּרינגט אַרום, לויפט אַהין, אַהער, ביז
אַט - אַן עפּלבוים מיט עפל באַהאַנגען. טוט ער אַ קלאַפּ
מיט אַ שטעקן, פּאַלן די עפל, פּאַלן. פּלוצים זאָגט דער
עפּלבוים:

„איחאָנקע, איחאָנקע, קלאַפּ ניט אַראָפּ מיינע עפּעלעך!
זע בעסער, אַט איז אַף מיר אַ טרוקענער סוק, האַק דיר
אים אַראָפּ, מאַך צוויי בינטעלעך האַלץ, נעם איינס אונטער
איין פּאַכוע, ס'צווייטע - אונטער דער צווייטער, ס'חעט
דיר זיכער צו דער נאַכט צונוץ קומען.“
האַט ער אַזוי טאַקע געטאַן, און מיט די צוויי בינטע-
לעך האַלץ אונטער די אַרעמס איז ער הידער דעם טאַטן
נאַכגעלאָפּן.

דער פּאַטער ביזערט זיך, וואָס ער חערט אַלעמאַל
פאַרשוואַנדן.

„וואָס גייסטו ניט באַגלייך מיט מיר?“
„אַזוי גלאַט, כּיכאַפּ זיך אַריין אַהער, אַהין, עפעס אַ
פּאַק טאַן!“
און גאַרניט.
אַזוי זיינען זיי אָנגעקומען צום יאַם, צום בלויען, זאָגט
דער פּאַטער:

„נח, קוק זיך גוט איין, אָן דאָרטן, דאָרט אַ הייסער
שטיין.“

„וואו, וואו, כּיזע ניט, גאַרניט זע איך ניטו!“
„אַך, דאָרטן אַ! גיי נעהענטער צו, נעהענטער!“
אינדערעמעסן איז גאַר קיין שום שטיין ניט געווען

אָפֿן יאָם, נאָר אינזאָן איז האַרט צום וואַסער צוגעגאָן
און זיך טיף, טיף אַרײַנגעקוקט אין יאָם. איז דער פּאָטער
צו און אים אַ שטופּ אַרײַן געטאָן אין וואַסער און איז באַלד
אַדעק, זיך ניט אומגעקוקט, ניט צוגעהערט, טאַמער שרײַט
דער זון און בעט, און ער וועט מוזן ראַכמאַנעס האָבן אָף אים
אַזוי איז דער פּאָטער אַנטלאָפֿן פֿון דאָרטן.
אַז אינזאָן איז נאָר אין יאָם אַרײַן, האָט אים באַלד אַ
פיש אײַנגעשלונגען. האָט ער זיך דאָרט אַרומגעקוקט גלייך,
פאַרויכערט אַ ציגאַר. דערנאָך האָט ער צעלייגט די צוויי
בינטלעך האַלץ פֿון עפּלבוים און געמאַכט אַ גרויס פייער,
ס'מעסער אַרויסגענומען, געשניטן שטיקער אין פישס בויך,
געבראַטן אָפֿן פייער און געגעסן. אַזוי האָט דער פיש אים
אַרומגעטראָגן, אַ טאַג, צי צוויי, און האָט שוין מערניט
געקענט אויסהאַלטן ס'פייער און דעם ווייטאַג אין זיך, האָט
ער אינזאָנען אויסגעשפיגן אָפֿן ברעג צוריק.
אינזאָנס מאַלבושים זײַנען פאַרפוילט געוואָרן, שטיקער
געפּאַקן, ר'איז שוין קימאַט אַ נאַקעטער.
אַהיים צו גיין — האָט ער מוירע פאַרן פּאָטער. איז
בעסער גיין אָף די וועגן, וואו מענטשן פאַרן דורך, גייען
דורך, עפּשער וועט זיך עמיצער דערבאַרעמען אָף אים.
זיצט ער אַזוי און זיצט אָף די וועגן, און קיינעם
הערט מען ניט און קיינעם זעט מען ניט, וואַרט ער נאָך,
עפּשער וועט זיך פאַרט עפעס טרעפֿן.
ביז ער דערהערט פֿונחײַטן אַ קלאַפּעריי, קוקט ער זיך
אײַן: יאָ, אַ קאַרעטע פאַרט! טראַכט ער זיך: ס'איז אַ ביי-
זאַיען זיך צו חײַזן אַזוי אָפּגעריסן-אָפּגעשליסן, מ'דאַרף זיך

באהאלטן ערגעץ, ס'איז מיסטאָמע אַ גרויסער האַר, און ער
באהאלט זיך אונטער אַ בוים.

מיט דער קאַרעטע איז אַ קליין הינטל געלאָפן, האָט
עס דערשמעקט דעם שפור און אָנגעהויבן האַווקען אָף אי-
וואַנען.

און אין דער קאַרעטע איז טאַקע אַ גרויסער האַר גע-
פּאַרן, זאָגט ער צו זיין קוטשער:
„ס'מוז דאָרט עמיצער זיין, ס'הינטל פילט ניט אומזיסט,
גיי נאָר גיב אַ קוק.“

איז דער קוטשער געגאַנגען און דערזען דאָרט איחואַנען.
שרייט ער פון דאָרטן:
„עפעס אַ נאַקעט אינגל זיצט דאָ!“
„בריינג אים אַהער!“

האָט אים דער קוטשער געבראַכט. פרעגט דער האַר:
„ווי רופט מען דיך?“

„אַ, וואָס? ווי מע רופט מיך? איחואַן רופט מען מיך,
און מיין טאַטן אויך איחואַן.“

זאָגט דער האַר צום קוטשער:

„ס'איז מיין זון, אַחאַדע! מיין זון איז פונקט אַזוינער,
וויאַזוי ביסטו געקומען אָטהער?“

„כ'ווייס אַליין ניט. ענפערט אַ ליגן איחואַן, ווער ס'האָט

מיך אַהער געבראַכט, צי פאַרפירט.“

„גוי מירן שוין זען, אַריין אין קאַרעטע!“

זעצט זיך איחואַן אַריין, פאַרט מען ווייטער. פאַרט

מען דורך אַ שטעטל, קויפט דער האַר קליידער, פּוצט

איחואַנען אויס, און זיי קומען אַהיים.

קומען נאָר אָן, אַך – דער האַר טרעפט שוין זיין זון
אינדערהיים. דערנאָך אז די זין זיינען זיך צונויפגעקומען,
האַט מען ניט געקענט דערגיין, ווער איז דער אייגענער
און ווער – דער פרעמדער.

„נו, מיילע, זאָגט דער האַר, זאָלן זיין ביידע, איינער
וועט זיין דער אייגענער, דער צוהייטער – דער געפונענער.“
און געראַטן זיינען זיי געווען, די האַר, די שטימען –
חי איין מענטש. און גוט געלעבט, צוזאַמען געשפילט, גע-
געסן, קיינמאָל זיך ניט געקריגט.

אזוי זיינען זיי אויסגעוואַקסן, און דער האַר דערווייך
איז אַלט געוואָרן. פאַרשטייט זיך, ניט אזוי גיך טוט זיך
חי סע רעדט זיך.

אז דער האַר איז שוין שטאַרק אַלט געוואָרן, רופט
ער זיי צו:

„נו, מיינע ליבע קינדער, איינער איז אָן אייגענער,
דער צוהייטער – אַ געפונענער, נאָר איך צעטייל אייך מיין
יערושע ביידן באַגלייך, איר זאָלט גליקלעך זיין און מיך
צום גוטן דערמאָנען!“

האַבן זיך די צוויי איחואַנס צעטיילט מיט דער יערו-
שע און געלעבט גליקלעך.

„איזאשקע גרויע סערמיאשקע“

אין א צייט אַרום האָבן די צוויי איזאָנס זיך באַ-
טראַכט, מען מוז כאַסענע האָבן.

ווער זאָל פריער?

פריער זאָל כאַסענע האָבן איזאָן דער עמעסער זון,
און איזאָן דער געפונענער וועט זיין דערווייל דער שאַדכן.
ער קען איינע אַ שיינע פריצטע ערגעץ אין אַ לאַנד,
ערגעץ אין אַ מעדינע, אָבער מען דאַרף ניט פאַרן אַהין, נאָר
צופוס גיין און זוכן.

באַלד הייסט ער זיך אויפנייען אַ פראַסטע גרויע סער-
מיאָגע, טוט זיך אָן ווי אַ פויערל און זאָגט:

„זאָל דיך נישט אַרן, וואָס כּיגיי אַזוי אָנגעטאָן, כּיבין
דאָך דיין שאַדכן. דו, אָבער, ביסט דער כאַסן, ציר זיך
אויס, נאָר זאָלסט מיך שוין ניט רופן איזאָן אָדער ברודער,
נאָר ווי דיינעם אַ דינער — איזאָשקע גרויע סערמיאָשקע.“
אַזוי האָבן זיי זיך צוגעגרייט און זיך אַוועקגעלאָזט אין
דעג אַריין, טאַקע גרייך צו יענעם פאַרעץ מיטן שיינעם
טעכטערל.

אַז זיי זיינען שוין נאָענט געווען, האָבן זיי פריער

אַרײנגעשיקט אַהין אַ בריח. אַזוי און אַזוי, פאַרעץ, ס'קו-
מען צו דיר כאַסאַנים, בעלאַרוסקע פּריצימלער!
דערהײל גײען זיי און גײען און קומען ערגעץ אין
אַזאַ וואונדערלעך וועלדל, וואָס שווער גאַר אויסצומאַלן און
שווער צו דערצײלן. און אין וועלדל, אין וואונדערלעכן,
ליגט אַ מענטש שטאַרק אָנגעפעלצט, קאַרטענע פּלודערן,
אַ וואַרעמער פּוטער, אַ וואַטענע לײבל, אַ היטל מיט
לאַפּן, און ער האַלט אין אײן שרײען:
„אוי, קיל! אוי, קיל!“

גײט צו אײוואַשקע גרויע סערמײאַשקע און זאָגט:
„וואָס שרײסטו, מענטש אײנער? ס'איז דאָך הייס!
אַט גײען מיר נאָר אין אײנע העמדער און קענען די היץ
ניט אויסהאַלטן, דו ביסט דאָך אַזוי שווער אָנגעפעלצט, ס'איז
דאָך זומער!“

„און מיר איז חײנטער זײער הייס, שטאַרק הייס, און
זומער קען איך ניט אויסהאַלטן, אַזוי קאַלט איז מיר.“
„נו, קום מיט אונז, וועלן מיר דיך אָנוואַרעמען.“
„גוט, איך גײ!“

איז דער מענטש אויפגעשטאַנען און געגאַנגען מיט זײ.
גײען זיי און גײען ביז זיי קומען צו אַ פעלד, אַ
וואונדערלעך פעלד, פול מיט שלעק און זשוקעס, און זשאַ-
בעס, און פּליגן, און מוקן. און אײנער אַ מענטש קריכט
אַרום איבערן פעלד, כאַפט די באַשעפענישן, עסט זיי און
האַלט אין אײן שרײען:
„עסן! עסן!“

גײט צו צו אים אײוואַשקע גרויע סערמײאַשקע און זאָגט:

„מענטש דו איינער, האָט קריכסטו דאָ אַרום און עסט
 אַטאָס מיסקייט, בעסער גיי אין דאָרף אַריין און עס דאָרט
 ברויט, וועסטו זאָט זיין!“
 זאָגט דער מענטש:
 „מען האָט מיך פון דאָרט אַרויסגעטריבן, הייל וויפל
 איך זאָל ניט עסן, איז מיר הייניק. איך באַדאָרף אַסאָך,
 אַסאָך ברויט.“
 „קום מיט אונז, עפּשער וועלן מיר דיך זאָט מאַכן.“
 „אָך, איך גיי!“
 גייען זיי אינפירן.
 גייען זיי און גייען – ניט אַזוי גיך טוט זיך, הי סע
 רעדט זיך – און זיי קומען צו אַ העלדל, צו אַ טייך, שטייט
 איינער אין האַסער ביזן מויל און שרייט:
 „אוי, אַ טרונק! אוי, אַ טרונק!“
 גייט צו איחאַשקע גרויע סערמיאַשקע און זאָגט:
 „שטייסט דאָך אין אַ טייך וואַסער, בויג זיך נאָר אַביטל
 איין, טרינקסטו זיך אָן!“
 „אַזוי? ענטפּערט דער מענטש, אַז איך וועל שוין דעם
 טייך אויסטרינקען, האָט וועל איך דערנאָך טאָן? כּוועל
 דאָך דערנאָך אויסגיין נאָך אַ טרונק!“
 „זאָרג זיך ניט, מיר וועלן דיך דערנאָך אַנטרינקען.“
 „גוט“ זאָגט דער מענטש, טוט זיך אַ בויג אָן און מיט
 איין כּלעפּטש אויסגעטרונקען דעם גאַנצן טייך.
 אָבער די ראַקעס און די זשאַבעס און די פּיש זיינען אַפן
 גרונט געבליבן, איז דער הונגעריקער אַריין און זיי אויפֿ-
 געגעסן

האָט דער מענטש הידער אָנגעהויבן:

„אַ טרונק! אַ טרונק!“

„קום מיט אונז!“

„אזאָדע גיי איך!“

זיינען זיי אַלע אינאיינעם אַזעק.

דערזייסט זיך דער פּאַרעץ, אַז זיי גייען שוין, האָט

ער געשיקט זאָגן:

„קומט, קומט, מאַכעטאָנים, מיט אייערע מענטשן,

כּוואַרט שוין לאַנג אָף אייך, כּוואַב פּאַר אייך פּאַרגרייט אַ

גוטע באַד!“

און טאַקע, נאָך וויאָרסטן ווייט פון דער באַד האָבן זיי

שוין די היץ דערפילט, חייל די באַד אַ טשוהונענע און איז

אָנגעגליט – רויט!

שרייט אויס דער קאַלטער:

„אַ, זעל איך זיך אָנוואַרעמען!“

און איחאַשקע גרויע סערמיאַשקע האַלט אים אונטער:

„יא, יא, מיר זעלן די היץ ניט אויסהאַלטן, גיי שוין

גיכער, וואַרעם זיך אָן!“

איז דער קאַלטער אַזעק אין באַד, האָט ער די

פּלודערן אַראָפּגעלאָזט און אַ שטאַרקן אָטעם געטאָן – איז

באַלד די באַד קאַלט געחאָרן. און די שאַדכאַנים און זיי-

ערע לייט האָבן געטאַפט די קעסלען און געזאָגט:

„אַט אַ פּאַרעץ! ס'האַט אים שוין גאָר קיין האַלץ ניט

געקלעקט אין גאַנצן לאַנד, די באַד רעכט איינצוהייצן!“

און דער פּאַרעץ זאָגט:

„אַט, שאַדכאַנים!“

„יא שאדכאָנים, ניט שאדכאָנים, ווען ניט צוליב שאד-
כאָנעס, וואָלטן שאדכאָנים ניט געקומען!“

נאָכדעם פרעגט דער פּאָרעץ:

„עפשער ווילט איר אַ טרונק טאָן?“

„אוי, אוי, אַוואָדע!“

„נו, איז אויב איר טרינקט אויס דעם גאַנצן וויין און
בראָנפן און אַלע מאַשקעס, וואָס באַ מיר אין שלאָס, גיב
איך אייך דערנאָך מיין טאַכטער פאַר אייער פּאָרעצל.“
„נו, דאָרשטיקער, זאָגט איחואַשקע, וואָס זאָגסטו דערצו?“

בויגט ער זיך צי און רוימט איין:

„איר וועט טרינקען די גוטע שנעפּסלעך, און מיר
וועט איר צושאַרן אַלע איבעריגע געטראַנקען.“
„גוט, איז געמאַכט!“

האַט מען אַרויסגעטראָגן אַלע מאַשקעס, און דער
טרינקער האָט זיך אַ נעם געטאָן צו זיי, איז גיך קיין
טראָפן ניט געבליבן.

דערנאָך רופן זיי אויס:

„אָך, ביסטו אַ פּאָרעץ! אַפּילע פאַר פינף מענטשן
מאַשקע ניט געקענט פאַרגרייטן, מיר זיינען דאָך גאָך
דאָרשטיק!“

און דער פּאָרעץ כידעשט זיך:

„נו, שאדכאָנים!“

„יא שאדכאָנים, ניט שאדכאָנים, ווען ניט צוליב שאד-
כאָנעס, וואָלטן שאדכאָנים ניט געקומען!“

„נו, עפשער ווילט איר עפעס אַ קיי טאָן?“

„עך, צוואַס?“

„נאָך אַ באַד און נאָך אַביסל מאַשקע איז גוט עפעס
אין מויל אַרײַן.“

און דער פּאַרעץ האָט אַ באַפעל געגעבן, שעכטן אַלע
קי און אָקסן, צעהײנגען די קעסלען אינדרויסן און קאַכן.
צעשניטן, אָפּגעקאַכט, האָבן געגעסן, געגעסן, אָבער
זאָט ניט געחאָרן.

דערנאָך רופן זיי אויס:

„אַט אַ פּאַרעץ! קען אַפּילע ניט פּאַר אַ פּאַר לײט
צושטעלן עסן צוזאַט!“

און דער פּאַרעץ:

„נו, שאַדכאַנים!“

„יאַ שאַדכאַנים, ניט שאַדכאַנים, ווען ניט צוליב שאַד-
כאַנעס, וואָלטן שאַדכאַנים נישט געקומען!“

„נו, זאָגט דער פּאַרעץ, פּאַרט אייך געזונטערהײט,
אין אַזויפיל און אַזויפיל צײַט אַרום זאָלט איר קומען צו
דער כאַסענע!“

האָט מען זיך פּרײַנטלעך אָפּגעזעגנט, און זיך אין
וועג געלאָזט צוריק אַהײם.

זײַנען זיי אָנגעקומען צום אָרט, וואו דער דאָרשטיקער
איז פּריער געשטאַנען: דער טײך איז חידער פּול!

דאַנקט זיי דער דאָרשטיקער:

„אַ דאַנק אייך, וואָס איר האָט מיך כאַטש אײַנמאַל

גוט אָנגעטרונקען!“

און איז אַרײַן אין טײך און האָט חידער אָנגעהויבן

טרייען:

„א טרונק, א טרונק!“
דערנאך זיינען זיי אָנגעקומען צום הונגעריקנס אָרט.
האַבן זיך אָפגעשטעלט, און דער הונגעריקער האָט אַ זאָג
געטאָן:

„א גרויסן דאַנק אייך, וואָס איר האָט מיך כאָטש
איינמאַל גוט אָנגעהאָדעוועט!“
און איז דאָ געבליבן.

גייט מען, גייט מען הייטער, ביז מען קומט צום אָרט,
וואו מ'האָט דעם קאַלטן געטראָפן. זאָגט דער קאַלטער
„אַ שיינעם דאַנק אייך, וואָס איר האָט מיך איינמאַל
אין מיין לעבן דערהאַרעמט!“

און איז אויך דאָ איבערגעבליבן שרייען, זיי ער האָט
געשריגן.

גייען ביידע ברידער הייטער, קומען אַוויים, זאָגט דער
עמעסער איזאָן:

„ברודער געפונענער, לאָמיר שוין פאָרן אָף דער כאָטש
סענע, נאָר וואָרף שוין אַראָפּ פון זיך די סערמיאַשקע—ס'אָ
ביזאָיען!“

„אך, וואָס פאַר אַ ביזאָיען?—איך טו ניט אויס!“

אַנפֿיסיקער און אָנהענטֿיקער.

זיינען זיך צונויפגעקומען איוואַן דעם כאַסנס גוטע
פריינט און גרויסע לייט פאַרן אָף זיין כאַסענע. דערזעען
זיי דעם כאַסנס כאַווער איוואַשקע סערמיאַשקע און זאָגן:
„ניין, דער מעכוטן פאַרט ניט מיט אונז אין אַזאַ
- הוילעך!“

„וואָס הייסט? ער איז דאָך מיין שאַדכן!“
„ס'איז אַבער אַ כאַרפע צו חייזן זיך פאַר לייט אין-אַזאַ
סערמיאַשקע, מיר קענען מיט אַזאַ שלעפּער ניט פאַרן!“
„חייסט איר וואָס, מיר וועלן אים פאַרשטעלן אונטער
אונז אין די קאַרעטעס, מ'וועט אים ניט דערזען!“
זעצט מען זיך דערחיייל אויס און מען לאַזט זיך מיט
די שיינע קאַרעטעס אין וועג אַריין.
אינמיטן וועג הויבט זיך הידער-אָן:
„מיר קענען ניט פאַרן מיט אַזאַ שלעפּער!“
„לאַמיר אים ערגעץ אַהינטאַן!“
„לאַמיר אים אַרויסחאַרפן פון דער קאַרעטע!“
„יאַ, יאָ!“

„נו, אָבער פאַמעליכן, ס'זאָל אים גאָרניט שאַטן
כאַלילעו“ זאָגט דער כאָסן.
און איחאַשקע מאַכט זיך ניט וויסנדיק, ער הערט זיי
פאַר אַ דרייער, נאָר ס'פאַרדריסט אים.
שטעלן זיי זיך באַלד אָפּ און וואַרפן אַרויס איחאַשקען
פון קאַרעטע.

טראַכט ער זיך:
„אַך, ווען זייד האָב אַ פּערד און אַ בעסערס פון זייערן!“
איז ווי ער רעדט דאָס אויס, וואַקסט פּלוצים אויס אַ
פּערד – אַ ברענענדיקס! זעצט ער זיך אַרויף, טוט זיך אַ
טראַג און יאָגט זיי אַריבער. איז זיי ביטער געוואָרן, וואָס
הייסט עס? און זיי באַראַטן זיך.
זאָגט איינער:

„לאַמיר אים צוריק אַרײַננעמען אין קאַרעטע און זיין
פּערד אַרײַנשפּאַנען צווישן אונזערע, וועט ער באַשײַנען
אונזער גאַנצן שפּאַן.“

געזאָגט און געטאָן, און ווייטער געפּאָרן.
ניט ווייט שוין פון שטאָט שיקט מען אַ שטאַפעט צום
פּאַרעץ: די פּערד זיינען קלאַמפּערשט צוגעשטאַנען, און מען
בעט אים צושיקן פּרישע.

דערחייל פאַרקערעווען זיי צו אַ נאָענטן שטעטל. אין
שטעטל איז געווען אַ שמיד, האָט געשמידט און פאַרשמידט,
געשמאַלצן און צונויפגעשמאַלצן. האָט איחאַן געהייסן זיך
אָפּשטעלן פאַר דעם שמיד: ער דאַרף דאָ עפעס האָבן.
אַראַפגעקראַכן און צום שמיד געזאָגט:
„גוט העלף!“

„גוט העלף, גוט יאָר, איוואַשקע גרויע סערמיאַשקע!“

„איך האָב צו דיר אַ זאַך!“

„וואָס אַשטייגער?“

„שמיד מיר אויס אַזאַ מין צוים, אַזוי פון אַ פּוּד

צוועלף!“

„וואָס הייסט, אָף וואָס דאַרפסטו אַזאַ?“

„כ׳באַדאַרף! דו טאַרסט עס ניט וויסן, און איך דאַרף

עס ניט זאָגן.“

נו, האָט דער שמיד געמאַכט, און זיי אַלע כידעשן

זיך: עפעס ווייסט ער, מיסטאַמע, דער איוואַשקע גרויע

סערמיאַשקע. אַבי מיר האָבן געמיינט, עפעס אַ נישטיקס.

זעצט מען זיך ווידער אויף, און מען פאַרט ווייטער.

דערווייל קומט אָן פון פאַרעץ אַ שקאַפע, אַ ברען!

ווי אויסגעשמידט פון צוואַנציק רוכעס, טראַגט זיך, רוט

ניט, און אָף איר היינגט שוין דער רייטער קוים לעבעדיק,

אַזוי האָט זי אים פאַרפייניקט. די שקאַפע איז פאַרן באַסן,

וויל ער זיך זעצן אָף איר, זאָגט איוואַשקע:

„לאַז מיך, איך וויל זי אַביסל דורכפירן, זי איז זייער

נאַראַוויסטע.“

און ער שפאַנט אויס זיין פריערדיקן פּערד, כאַפט זיך

אַרויף און צעיאָגט זיך. די שקאַפע יאָגט נאָך און יאָגט

אַריבער און טוט אַ שמאַרע אָף זיין פּערד, פּאַלט דאָס באַלד

אַנידער, טוט איוואַשקע גיך אַ פאַק די שקאַפע כאַפט זיך

אַרויף, טוט זי אַ טראַג און אַ ריס ביז די וואַלקנס:

טרייבט ער זי, קערעוועט און דרייט, און רייסט אַהין אַהער,

אַזוי לאַנג, ביז זי פּאַלט אַנידער.

זעצן זיי זיך צוריק אריין אין די קארעטעס און קומען
אן צום פארעץ:

„א גרויסן דאנק דיר, פארעץ, עפעס האָט ו אונז אַ
הינטל געשיקט, ניט קיין פערד! ס'איז באלד אין חעג צו-
געשטאַנען. קען מען טאַקע באַ דיר קיין בעסערס גיט
קריגן?“

„אָט האָסטו דיר מאַכעטאַנים אַזוינע!“

„יאַ מאַכעטאַנים, ניט מאַכעטאַנים, חען ניט קיין מאַ-
כעטאַנים, וואָלטן מיר אַהער ניט געקומען!“

„נו, חעלן מיר די כאַסענע פראַחען.“

האַט מען געפראַחעט, גוט פאַרבראַכט, געהויליעט.

נאָכן עסן זאָגט די קאַלע צום כאַסן:

„אַך, איחאַשקע, קום אַפן דריטן עטאַזש, חעלן מיר
שפילן, וואַרפן מיט אַ קייקל!“

און איחאַשקע גרויע סערמיאַשקע האָט פאַרוואָגט דעם
כאַסן:

„זע נאָר, זאָלסט ניט גיין אַפן דריטן עטאַזש, פאַרגעס
ניט, האָב אינזינען, גיי ניט!“

האַט אָבער איחאַשקע סערמיאַשקע זיך פאַרקוקט ער-
געץ, און די קאַלע האָט אַ זאָג געטאָן צום כאַסן:

„קום אַפן דריטן עטאַזש, מירן שפילן אין קייקל.“

איז ער געגאַנגען מיט איר. אַרויפגעקומען, האַרפט
זי אים דאָס קייקל און זאָגט:

„כאַפּ!“

נאָר ס'איז אַריין אין וואַנט און דאָרט געבליבן

שטעקן.

און זי זאגט:

„נו, וואָרף צו מיר!“

נאָר ער זיצט און רירט זיך ניט.

האַט זיך אינאַשקע סערמיאַשקע אַרומגעקוקט, ערשט
דער ברודער איז נישטאָ, האָט ער זיך אַ קער געטאָן און
אַרויף אַפן דריטן עטאַזש און אים געטראָפן דאָרט. האָט
ער אַזוי אַ זאָג געטאָן:

„אַך, ברודערל, ברודערל! קאַלע, ער שעמט זיך נאָך
אַזוי, און איר האָט אים געפירט אין קייקל שפּילן! אַזוי
וואָרפט מען דאָס באַ אייך?“

„און באַ אייך?“

„אַטאַזוי!“

און ער האָט אַ זעץ געטאָן מיטן פּוס דאָס קייקל, האָט
עס דורכגעזעצט די ווענט פון שלאָס און אין שטאַט
געפאַלן.

„אַט, ווי מען וואָרפט באַ אונז!“

האַט מען נאָך ווייטער פאַרבראַכט, ביז מ'האַט פאַר-
ענדיקט, און מ'איז מיט דער קאַלע אַוועקגעפאַרן.

אַהיים געקומען, טראַכט זי זיך:

„כ'וועל אים נאָך, דעם סערמיאַשקע, עפעס אָפטאָן!“
און זי האָט אַ שווערד געהאַט פון אַכט פּוד.

סערמיאַשקע אַ שטאַרק מיט געווען און זיך שלאָפן
געלייגט. אין שלאָף האָט ער זיך געדרייט און זיך אויס-
געדרייט קאַפּויר: דעם קאַפּ וואו די פיס, און די פיס וואו
דער קאַפּ. איז זי שטיל צו און אַ האַק געטאָן מיט דער
שווערד. געמיינט אים אָפהאַקן דעם קאַפּ, און גאָר אין די פיס

געטרֶאָפֿן. איז זי אַנטלאָפֿן, און ער האָט זיך אויפגעכאַפֿט,
שמיל אָן ליאַרעם אַרויסגעקראָכן אינדרויסן אין אַף אַ וועג
אַרויף. דאָ האָט ער זיך ערשט צעהויקעט און צעשריען.
קומט אָן איינער:

„ווער וויינט עס דאָ און האָט נעכטן נאָך געוויינט?“

„ווער ביסטו דען?“ פֿרעגט סערמיאַשקע אָנפֿיסיקער.

„איך בין אָנהענטיקער.“

„אַך, אַרעמער! אָן הענט נעבעך, אָבער מיר איז נאָך

ערגער.“

„יאָ. נו, טאַמער וואָלטן מיר בייִדע אינאיינעם שוין

געגאַנגען. כּוועל דיך טראָגן אַף די פֿלייצעס.“

און איז צוגעגאַנגען צו אים און זיך אַיינגעבויגן:

„אַנו, נעם מיך נאָר אַרום מיט די הענט אַרום האַלז!“

און ער האָט אים אַף די פֿלייצעס גענומען.

„נו, ווהין זאָלן מיר, אַרעמע, גיין?“ זאָגט אָנהענטיקער.

„ס'אָ גליק, וואָס איך האָב דיך באַגעגנט. כּווייס שוין

ווהין צו גיין, אין טיפֿסטן, פֿאַרוואַקסענסטן וואַלד!“

„איז וואָס וועלן מיר דאָרט טאָן?“ פֿרעגט אָנהענטיקער.

„מירן מענטשן איבערפֿאַלן, דורכפֿאַרער און דורבֿ-

גייער, ס'געלט באַ זיי צונעמען!“

„אַך, אָן אַנטיק! אַבי איך טראַכט די גאַנצע צייט,

וואו מינעמט אַ גראַשן.“

און אַזוי טוען זיי.

ווער ס'פֿאַרט נאָר דורך, אַ פֿאַרעץ, צי אַ איד, צי אַ

סויכער, פֿאַלן זיי אָן און באַראַבערען. האָבן זיי אַ פֿיין

ביסל געלט צונויפגעשלאָגן.

דערהייל גייט צו האַרבסט, דערט שוין קיל, קלערן
זיי, וואָס טוט מען, מ'וואָלט געדאַרפט אַ שטיבל קריגן.
פאַרט אַ שמיד, אָף אַ קערמעשל פאַרט ער, פירט זייער
פיל העק. האָבן זיי באַ אים קיין סאַך ניט גענומען, נאָר
יעדער צו פינף. טראָגט אָנהענטיקער דעם אָנפֿיסיקן צו אַ
בוים צו. אָנפֿיסיקער האַקט דעם בוים אונטער, אָנהענ-
טיקער גייט, און אָנפֿיסיקער שלעפט דעם בוים. אזוי האַט
מען אָנגעהאַקט געהילץ און זיך גענומען בויען אַ שטיבל.
אויסגעבויט, און חידער מענטשן באַפאַלן: אידן און
סאַכרים און פריצים און גאַלאַכים און יעדן, וואָס האַט
געלט געהאַט. נאָר אַרעמעלייט פלעגן זיי אַליין נאָך אויס-
העלפן. ס'איז אָבער שלעכט: מ'קומט אַהיים, מוז גען
הייצן, קאָכן, באַקן, פיל צו טאָן האָבן.

זאָגט אָנפֿיסיקער:

„חייסטו וואָס, אָנהענטיקער?“

„וואָס?“

„מ'מוז אַ באַלעבאַסטע קריגן!“

„וואָזוי דעסטו קריגן? ס'איז שוין הינטער.“

„טראָג מיך, וועל איך קריגן!“

„וואָז דו טראָגן?“

„אין דאָרף אַריין, דאָרט אין קרעטשמע טאַנצט מען

און מיזינגט, אַסאַך מיידלעך פאַראַן, באַנאַכט וועלן מיר

גיין, זיך הינטער אַ הינקל שטעלן, גייען די מיידלעך

אַרויס זיך אָפקילן, וועלן מיר איינע אַ פאַק טאָן, וועט זי

אונז זיין אַ באַלעבאַסטע.“

האָבן זיי אזוי געטאָן. די מיידלעך זיינען אַרויס, איינע

איז אביסל הייטער אָטגעגאַנגען, האָבן זיי זי אַ פּאַק געטאַן,
אין דער פינסטערניש האָט קיינער גאַרניט געזען און ניט
געהערט.

גייט דער פּאַטער אַרום דערשלאָגן, און די מוטער
פאַרזאָרגט און צעטראַגן: אַז מע הייסט גאַרניט, ווהין איר
געביין איז אַהינגעקומען. אַזוי האָבן זיי געווייגט און גע-
קלאָגט, ביז זיי האָבן אויפגעהערט.

די באַבע אין שטייטל

האַבן אַנפּיסיקער און אָנהענטיקער ס'מיידל אין וואָלד
 געבראַכט און זי באַרואיקט:
 „שרעק זיך ניט און פּורכט זיך ניט! ס'וועט דיר ניט
 זיין שלעכט באַ אונז. אידן פּאַרן דורך, פירן מעל, גרויפן,
 נעמען מיר עס צו, פריינגען עס דיר, קאַכסטו און באַקסטו
 און עסט אַליין, און גיסט אונז אויך.“
 די ערשטע צייט איז זי געווען שטאַרק פאַרוואַרגט,
 אויסגעדאַרט געוואָרן. דערנאָך האָט זי זיך אַרומגעקוקט,
 זיך באַרואיקט, און צוריק שיין און לויטער.
 אין אַ צייט אַרום האָט אָנגעהויבן צו זיי אַריינקומען אַ
 באַבע, און ס'מיידל האָט זיך צו איר שטאַרק צוגעוואוינט.
 די באַבע האָט געהאַט אַן אייזערנעם פּוס, איז געפּאַרן אין
 אַן אייזערנעם שטייטל און אָנגעטריבן מיט אייזערנע ריטער.
 באַנאַכט, ווען אָנהענטיקער און אַנפּיסיקער זיינען אַף רויב
 אַזעק, פלעגט די אַלטע אָנקלאַפן אין טיר, האָט איר דאָס
 מיידל געעפנט.
 „אַט, זוך, קינד מיינס, באַ מיר אין קאַפּ!“

האָט זיך דאָס מיידל איינגעבויגן צו איר און געזוכט.
און זיי די באַבע, האָט צוגעלייגט אַ רערל צום מיידלס
הערצל און געזויגן איר בלוט. אזוי האָט זי זיך גוט אָנגע-
זויגן, זיך געזעצט אין אייזערנעם שטייסל און אוועקגעפאָרן.
די רויבער קומען אַהיים שוין פאַרטאָג:

„גוי, פאַרטיק דאָס עסן?“

„פאַרטיק, פעטערלעך!“

אָפגעגעסן, אָפגעטרונקען און זיך שלאָפן געלייגט.
אינאַהונט הידער אוועק, און די באַבע קומט הידער:

„זוך מיר, מויד, אין קאַפּ!“

ס'מיידל זוכט, און די באַבע זויגט איר בלוט.

נאָכן צווייטן מאָל האָבן אָנהענטיקער און אָנפייסיקער
באַמערקט, אַז דאָס מיידל איז זייער בלאַס געוואָרן, פאַלט
פאַשעט פון די פיס.

פרעגט מען זי:

„וואָס איז מיט דיר, מיידל? צי האָסטו ווינציק הרוינע?“

צי פעלט דיר עפעס?“

„אוי, פעטערלעך! ניט דאָס, ניין!“

„וואָס זשע?“

און ס'מיידל דערציילט, ווי די באַבע מיטן אייזערנעם
פוס קומט צו פאָרן מיט אַ ראַש, מיט אַ טראַסק, אין אַן
אייזערנעם שטייסל, און זויגט פון איר בלוט.

„אזוי? גוי מירן די אלטע פאַקן: היינט גייען מיר

שוין ניט אוועק. מיר מוזן זי פאַקן.“

נאַכט געוואָרן, האָט זיך דאָס מיידל שלאָפן געלייגט,

און זיי האָבן זי געהיט. אַרום האַלבער נאַכט - אַא - זי

פֿאַרט: ס'מיידל לאָזט זי אַריין, און זיי פֿאַקן זי, זעצן זי
אַריין אין איר אייזערנעם שטייטל און טוען זיך אַ נעם זי
שטויסן!

„וואָרט! אָנפֿיסיקער און אָנהענטיקער, הערט אויף
מיך צו קלאָפֿן און צו שטויסן! כוּהעל עפעס זאָגן אַ גוטע
זאָך! לאָזט מיך אָפֿ! איר וועט צוריק באַקומען הענט
און פֿיס!“

„אַנו, אַנו, מיר לאָזן דיך ניט אָפֿ, באַווייז!“

„קומט מיט מיר!“

האַלט מען זי צו, און זי פֿירט זיי צו אַ ברונעם.

„וואָשט זיך דאָ, באַקומט איר הענט און פֿיס!“

חיל זיך שוין אָנהענטיקער אַראָפּבויגן, טוט אים אָנ-

פֿיסיקער אַ כאַפֿ:

„וואָרט אַ וויילע!“

און ער נעמט אַ צווייגל און שטעקט אַריין אין ברו-

נעם, איז עס באַלד פֿאַרברענט געוואָרן.

האַט מען ווידעראַמאָל גענומען קלאָפֿן די באַבע, בעט

זי זיך ווידער:

„וואָרט אויס, אָנפֿיסיקער און אָנהענטיקער, איר באַ-

קומט פֿיס און הענט!“

„נו, גוט!“

„גייט מיר נאָך!“

קומט מען ווידער צו אַ ברונעם. טוט זיך אָנהענטי-

קער אַ לאָז, פֿאַרהאַלט אים אָנפֿיסיקער:

„וואָרט אַ וויילע, מ'מוז דאָ אויך אַ פֿרוו טאָן.“

און וואָרפט אין ברונעם אַריין אַ פּוילן וואָרצל. באַלד

האָט דער חאָרצל זיך צעגרינט און צעבליט. האָבן זיי זיך
דאָרט געחאָשן, איז זיי באלד אויסגעחאָקסן הענט און פיס.
איצט ערשט האָבן זיי זיך אַ נעם געטאָן צו דער באַבען,
געקלאַפט און גענעריקט און קוים אַ לעבעדיקע זי אַף
דרערד געחאָרפן.

והיין טוט מען זי אַהיין? אָן דאָרט שטייען גרויסע
דעמבעס, די דעמבעס - אויסגעהוילט, און די באַבע האָט
לאַנגע צעפּ, בינדן זיי זי צו אַ פּלאַקן צו און זעצן זי אַרײַן
אין דעמב און פאַרהאַקן דעם פּלאַקן.
פּאַטער געחאָרן, איז מען אַוועק. אין זעג כאַפט מען
זיך צוריק: ניט גוט געטאָן, האָס זי לעבעדיק געלאָזט, און
קערן זיך אום - זער? האָס? - ניט די באַבע, ניט דער
פּלאַקן! פאַרשחונדן!

„נו, פרודער, מיר ליגן גוט אין דרערד, אויב מיר מאַכן
ניט אן עק פון איר!“

„יאָ. קום, העלן מיר זי זוכן!“
קומען זיי אַזוי אָן צו אַ שיינער שטוב. גייען אַרײַן -
אַך, אַ מיידל, אַזאַ טייערע! קאַכט זופ און באַקט לאַטקעס.
„גוט מאַרגן, מיידל!“

„גוט מאַרגן, גוט יאָר! האָס זעט איר עפּ וואָגן?“
„עפעס אַ זאַך זוכן מיר.“

„כײַס שוין, מיין מאַמען זוכט איר. איז האָט איר
גוט אָנגעלייגט אין די זייטן, זי האַלט אין איין ניסן! הייסט
איר האָס, אויב איינער פון אייך זעט מיר פאַר אַ קאַלע
נעמען, זאָג איך אויס, וואו מיין מאַמע איז.“
„זייער גוט.“

„דאָרטן און דאָרטן אין אַ קעלער.“
זיינען זיי באַלד אַזעק, פּלוצים אַרײַנגעפּאַלן און זי
צונישט געמאַכט.
קומען זיי צוריק אין שטוב אַרײַן און מען באַשליסט,
אַז אָנהענטיקער דאָרף זי פאַר אַ קאַלע נעמען. פּראַזעט
מען אַ שײנע כאַסענע, און אָנפּיטיקער זאָגט:
„אַז מיר האָבן שוין אַ באַלעבאַסטע אין שטוב, דאָרפן
מיר אונזער מײדל אַהיים לאָזן צו אירע עלטערן. דו וועסט
מיר געבן אַביסל געלט אַפן וועג, וועל איך אַהיים גיין, זען
וואָס מײן פּאַטער טוט, כ׳בײַנק שוין.“
האַט מען אַזוי געטאָן. באַשײנקט דאָס מײדל מיט
אַסאך מאַטאָנעס און אַ גליקלעכע זי אָפּגעפירט צו אירע
עלטערן. האָבן זיי זיך זייער געפרייט מיט איר. און
אָנהענטיקער איז געבליבן מיט זיין ווייבל באַם גאַנצן גוטס
אין וואַלד.

איז איחאשקע סערמיאשקע אוועק צום כאזער זיינעם,
דעם פארעץ, ער טוט א קוק - אוי, דער יונג פאשעט גאר
כאזירים!

„וואָס איז ברודער, געשען מיט דיר?“
„אָזוי און אָזוי. ס'ווייב דערגייט די יאָר, שלאָגט, שעלט
און הייסט קושן האָזן אונטער די וויידעלעך. און וואו
ביסטו געווען די גאַנצע צייט?“

„כ'האַב מיר אַפּפאַרדינט אַ פאַר פּיס!“
„וואָס הייסט? האָסט דאָך פּריער אויך פּיס געהאַט!“
„האַט דיין ווייב זיי מיר אַפּגעהאַקט. זי האָט געוואָלט
מיר דעם קאַפּ אַפּהאַקן און געטראָפּן אין די פּיס. איצט
גיב מיר דייןע פאַסטעכשע מאַלבושים, און איך גיב דיר
מיינע. איך וועל זי, דיין ווייב, גוט, גוט אַנלערנען. איך
פאַשע היינט די כאַזירים, און דו גיי און וואַרט אַף מיר
אין באַד אַף דער אויבערשטער באַנק.“

שפעטער טרייבט שוין איחאשקע סערמיאשקע די
כאזירים פון דער פאשע צוריק מיט א ליארעם, מיט א
הוקען, אין הויף אריין. קומט זי ארויס און דערזעט, ווי ער

שמייסט און טרייבט זיי. צעגוואלדעזעט זי זיך און הייל
זיך ארויפחארפן אף אים.
בעט ער זיך:

„חי העסטו זיך גאָר אָנרירן אָן מיר, אַז איך בין אזוי
קויטיק, בלאַטיק? לאַמיק פריער גיין אין באַד אַריין, זיך
אַ קאַפּ אַרומרייניקן.“

„גוי, גיי, דו אויסחורף הינטישער!“
וואָרט זי און וואָרט - ער קומט ניט; די רעזיכע
וואַקסט אין איר, לויפט זי שוין אַליין אַהין. זי קומט נאָר
אַריין אין באַד אַריין - אַך, אַז ער טוט זי אַ נעם! אַז ער
דערלאַנגט איר מיט אַ רוט, אַ געדרייטן, און שמייסט און
פליאַסקעט, וואו נאָר געפאַקט. און זי דרייט זיך און קרימט
זיך, און שפּרינגט, און שרייט. דערנאָך כאַפט ער אַ פּאַר
דראַטענע ריטער און היידעראַמאַל איבער איר:
„אַט האַסטו דיר „כאַזערפאַסטעך“! און נאָ דיר
„אויסחורף“! און נאָ דיר „הינטישער זון“!“

און זי שפּרינגט אונטער און היינט, און בעט זיך:
„טייערינקער, שוין מער ניט טאָן! גאַלדענער מיינער!
איידעלער!“

און ער האָט איר גוט אָנגעזאָגט אין די יאָר, אַזש קוים אַ
לעבעדיקע איז זי אַרויס פון אונטער זיינע הענט.
קוים מיט צאָרעס אַהיים געלאָפן און אַ באַפעל געטאָן:
„שפּאַנט באַלד אַנאַשפיץ און פּאַרט נאָכן פּאַרעץ אין באַדו!“
איז די קאַרעטע צוגעפּאַרן, האָט איחאַשקע סערמיאַשקע
זיך אויסגעטאָן די פּאַסטעכמאַלבושים, זיי אָנגעטאָן זיין
כאַזער, וואָס איז אַראָפּ פון דער אויבערשטער באַנק.

„נו, פאַר אַהיים!“ זאָגט סערמיאַשקע.
„כ׳האַב מוירע, קום דו אויך מיט מיר!“
„האַב קיין מוירע ניט, דיר וועט שוין גוט זיין! איך
מוז נאָך אַהיים זיך לאָזן, זען וואָס מיין פּאַטער טוט.“
איז דער כאַווער זיינער פון באַד אַרויסגעפּאַרן, האָט
אים שוין די ווייב מיט קאַוועד און אַפּשייַ באַגעגנט, און
פון דעמאָלט אָן האָבן אים שוין אַלע פאַר אַ פאַרעץ
געהאַלטן.

און סערמיאַשקע האָט זיך אַוועקגעלאָזט איבער דערפּער
און געזוכט צו פאַרדינען עפעס. ער האָט געקענט פּערד
צו דער אָדער שלאָגן, זיינען אָבער אַלע פּערד אין די
דערפּער ניט קיין נאָראַחיסטע געווען, רואיקע, האָט מען
פאַר אים קיין אַרבעט ניט געהאַט. נאָר די דאַרפלייט האָבן
אים געזאָגט, אַז באַם פאַרעץ איז דאָ אַ פּערד, דאַרף מען
אים בלוט לאָזן, עפּשער וועט ער גיין אַהין. אָבער קיינער
קען דאָס פּערד ניט איינהאַלטן – אַזאַ פייער איז עס, אַ
ברען!

איז איחאָן אַוועק אַהין. לאַכן אים אויס די פּויערים:
„אויך מיר אַ מאַכער! אַביסל גרעסערע פון אים האָבן
זייער לעבן פאַרשפּילט, און ער רוקט זיך!“
קומט ער צום פאַרעץ, שוין זייער גרוי און אַלט דער
פאַרעץ, און ער זאָגט אים:
„חילסטו, גוטער מענטש, מיין פּערד צו דער אָדער
שלאָגן? זאָלסטו וויסן, אויב דו נעמסט זיך אונטער און דו
פירסט ניט אויס, פאַרלירסטו דיין קאַפּ, און אויב יאָ, גיב
איך מיין קאַפּ!“

„גוט, פֿאַרעץ!“
גייט ער צום שטאַל. אַז דאָס פּערד האָט אים דער-
שמעקט, האָט זיך עס אַ ריס געטאָן, צעשמיצט די אַייזערנע
טויערן, צעבויען די שטאַלענע ווענט, און זיך אַ יאָג אַרויס
געטאָן אָף דוירעס צו זיין.

איז סערמיאַשקע רואיק, רואיק צוגעגאַן, אַרויפגעלייגט
אַ האַנט אויף דעם:
„שטילער, שטילער, מיין ליב פּערדל!“
האָט עס אים דערקענט, זיך באַלד אַ נויג געטאָן, דעם
קאָפּ אַראָפּגעבויען און באַרואיקט זיך.
האָט ער דעם צו דער אָדער געלאָזט, גרינג און שטיל,
און איז רואיק צום פֿאַרעץ צוגעגאַן. האָט זיך דער פֿאַרעץ
שטאַרק דערשראָקן:

„איך האָב פֿאַרשפּילט!“
„חייסטו, פֿאַרעץ, ווער איך בין? דיין זון בין איך!“
האָט זיך דער פֿאַרעץ שטאַרק דערפרייט און דערנאָך
זיך צעוויינט:

„נעם, מיין זון, טו מיט מיר, וואָס דו ווילסט, איך בין
אין אַק שוודיק קעגן דיר!“
„ניין, פֿאַטער, ס'איז ניט געזען און ניט געהערט גע-
וואָרן, אַ זון זאָל האַנדלען שלעכט קעגן זיין אַייגענעם
פֿאַטער!“

איז דער פֿאַטער פּריילעך געוואָרן און אַ גרויסע מודע
געמאַכט, אַ סימכע און אַ גדולע איבערן גאַנצן לאַנד.

צוליב פערזאנליכע און אנדערע טאקטיש, האָב איך פון רייכן היסטאָרישן פּאָליקאָר
 איינגעקליבן ניט די רעליגיעז-מישע, איך ניט די זייער כאַראַקטעריסטישע מאַסעס העגן אידן
 קינעלעמלע, גאַר אַינע, נאָר דאָזיקע די רייך פּאַנאַסטישע און שטייגערדישע, און העלכע, גאַסס אין
 טרעמדס" און פּאַרשטעלטער, פּאַרשטעטער, און פּאַרקערס - דאָס איינגאַרטיקע און בילעטער
 צעשפּינט, צעקרויטלט, און דער איקער: קענען פון קינדער געלייענט און אייפגענומען הערן.
 איך צוליב אירובאַמערקטע טאקטיש (און צוליבן שטאַרק רייען צושטאַנד פון די היסטאָרי-
 סיסע מאַטעריאַלן, האָב איך אייניקע ערטער קירצן און פּאַרשליסן געמוזט, נאָר הי היינט מיגלעך
 זיך אָפּגעהיט ניט צו צעשטערן, באַלילע, ס'איינגאַרטיקייט און פּליטיקייט פון טאָן און דעם גאַנצן
 גאַנג פון דער מאַסע.

מין מין מיט דער זאַמלונג איז נאָר אַראַפּבריינגען פאַר אונזעריקע דעם שטילן, פאַר-
 טראַכטן דודאַר פון היסטאָרישן פּאָליק, מיט העלפן מיר לעבן בישוינעס. זיין שטיל באַהאַנדלען
 האָט האָט לאַנג זיך געשטיקט אין שטייגערנעם סקלעפּ פון קנעכטשאַפּט און טייט און פאַרם מיט
 דער דודע און אַפּן אַרבעטל, מאַנאַטאָן באַשיידן און דערהייבן אַרייף צו געלייטערטקייט, צו
 נעכטיקן און הימלשע סעדער.

מעקוררים:

„קלעזמער, קאַטערל און הינטל“, ס'זאָונדער אַרבעטל, „פון ברוינעם אַרייט, ס'קולעקל
 גרויס“, „די מילכאַמע“ און „דער עקאַנאָם“ זיינען גענומען פון:
 Сборникъ отдѣленія русскаго языка и словесности императорской Академіи Наукъ
 LVII. Матеріалы для изученія быта и языка русскаго населенія сѣверо-западнаго края,
 собранные и приведенные въ порядокъ П. В. Шейномъ т. II. 1902.
 „איחאַן בעלאָרוסקי“ פון:
 Е. Р. Романовъ. „Бѣлорусскій Сборникъ“ сказки (животный эпосъ, сказки мифи-
 ческія, бытовья и пр.). Выпускъ 3-й, Витебскъ 1891.
 „צוויי פרעסט“ און „סאָז און דניעפער“ פון לערבוך;
 „Наша Криница“ Я. Лёсик II изд. 1922 Берлин.
 „ברויט“ און „דער דודאַר“ פון איינציקע קליינע היילער און מינסקער איינגאַבן, און
 פּילישער און רוסישער איינלייגעכע, העלכע כּהאַב דאָ ניט באַ זיך.

א י נ ה א ל ט:

3	ברויט
7	צוויי פיעסט
14	קלעזמער קאטערל און הינטל
23	דער דודאַר
30	סאָזש אין דניעפער
36	ס'וואונדער אַרבעטל
41	פון ברונעם אַרויס ס'קולעקל גרויס
47	די מילכאַמע
54	דער עקאַנאָם
62	איוואַן בעלאַרוסקי

Buchdruckerei Lutze & Vogt G.m.b.H., Berlin SW48

